

บทที่ ๓

ความสัมพันธ์กับลักษณะพื้นฐานทางสังคม

ลักษณะของตัวอย่าง

ก่อนที่จะทำการศึกษาถึงชนกลุ่มใดก็ตาม มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องศึกษาลักษณะพื้นฐานทางสังคมของกลุ่มบุคคลเหล่านั้น เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและทราบถึงความแตกต่างขั้นพื้นฐานของตัวอย่างที่เก็บมาได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยในการวิเคราะห์ได้ถูกต้องมากขึ้น จากสถิติจำนวนประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ปี ๒๕๑๓ ของไทยพบว่า มีประชากรชาย ๗๖๔,๔๑๔ คน และหญิง ๘๑๖,๖๑๐ คน^๑ ซึ่งเป็นไปตามธรรมชาติที่ว่า ผู้หญิงจะมีอายุโดยเฉลี่ยยืนยาวกว่าผู้ชาย จึงเลือกตัวอย่างจำนวนผู้ชายต่อผู้หญิงเป็น ๓:๑

ตารางที่ ๑

ความแตกต่างของเพศจากตัวอย่างที่เก็บในสถานสงเคราะห์และคนชราทั่วไป

เพศ	ในสถานสงเคราะห์	นอกสถานสงเคราะห์	รวม
ชาย	๓๐.๗ (๓๑)	๒๔.๗ (๖๐)	๓๐.๐ (๔๑)
หญิง	๖๔.๓ (๗๐)	๗๐.๓ (๑๔๒)	๗๐.๐ (๒๑๒)
รวม	๑๐๐.๐ (๑๐๑)	๑๐๐.๐ (๒๐๒)	๑๐๐.๐ (๓๐๓)

^๑สำนักงานสถิติแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรื, สมุดสถิติรายปี ประเทศไทย บรรพ ๓๑,

จากตัวอย่างพบว่ามีคนชราหญิงอยู่ร้อยละ ๗๐.๐ คนชราชายร้อยละ ๓๐.๐ นอกจากนี้คนชรารายนอกและภายในสถานสงเคราะห์จะมีอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกันเช่นกัน

จากความแตกต่างของเพศทำให้เราศึกษาถึงความแตกต่างของความทันสมัย และการมองภาพพจน์เกี่ยวกับตนเองว่า เพศชายและหญิงจะแตกต่างกันอย่างไร ดังจะได้กล่าวถึงต่อไป

สถานภาพสมรส

จากการศึกษาพบว่า คนชราเป็นจำนวนมาก เป็นหม้าย มีจำนวนถึงร้อยละ ๕๑.๕ จำนวนรองลงมา มีจำนวนแตกต่างกัน คือ คนชราในสถานสงเคราะห์ที่เป็นโสดมีจำนวนร้อยละ ๒๒.๘ ซึ่งเป็นจำนวนที่น่าจะศึกษาต่อไปว่า คนชราที่อยู่ในสถานสงเคราะห์เป็นบุคคลที่ประสบปัญหาเนื่องจากอยู่เป็นโสดจนถึงวัยชรา และไม่มีบุตรหลานให้ความอุปการะจึงต้องเข้าอยู่ในสถานสงเคราะห์ของทางราชการ ส่วนคนชราที่อยู่นอกสถานสงเคราะห์นั้น สถานภาพสมรสที่มีจำนวนสูงคือเป็นหม้ายมีร้อยละ ๕๑.๐ จำนวนรองลงมาจากหม้ายคือ คู่สมรสอยู่ด้วยกันมีจำนวนร้อยละ ๓๗.๒

ตารางที่ ๒
สถานภาพสมรสของคนชรา

สถานภาพสมรส	ในสถานสงเคราะห์	นอกสถานสงเคราะห์	รวม
โสด	๒๒.๘ (๒๓)	๓.๐ (๖)	๒๕.๘ (๒๙)
สมรสอยู่ด้วยกัน	๔.๐ (๔)	๓๗.๑ (๗๕)	๔๑.๑ (๗๙)
สมรสแยกกันอยู่	๑๑.๕ (๑๒)	๖.๕ (๑๓)	๑๘.๐ (๒๕)
หม้าย	๕๒.๕ (๕๓)	๕๑.๐ (๑๐๓)	๑๐๓.๕ (๑๕๖)
หย่าร้าง	๘.๕ (๙)	๕.๕ (๙)	๑๔.๐ (๑๘)
รวม	๑๐๐.๐ (๑๐๑)	๑๐๐.๐ (๒๐๒)	๒๐๐.๐ (๓๐๓)

ระดับการศึกษา

ในช่วงเวลา ๖๐ ปีที่ผ่านมา ระบบการศึกษาของประเทศไทยยังไม่ทั่วถึง โรงเรียนมีน้อย การศึกษาภาคบังคับก็ยังไม่มีการบังคับใครสนใจเรียนก็ได้ไม่เรียนก็ได้ อาจเป็นเพราะยังมองไม่เห็นความสำคัญของการศึกษา ยิ่งผู้หญิงด้วยแล้ว โอกาสที่ได้เรียนหนังสือมีน้อยกว่าผู้ชาย เพราะผู้ชายจำเป็นต้องเรียนหนังสือเพื่อจะบวชอย่างน้อยก็ต้องอ่านหนังสือออก บางครั้งบิดามารดาส่งบุตรไปเรียนจากพระที่วัด ส่วนใหญ่ก็เป็นผู้ชาย การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บุคคลได้มีความรู้สามารถนำไปใช้กับชีวิตประจำวันได้ รู้จักระดับปกครองตนเองให้อยู่ในสังคม พร้อมทั้งมีความสามารถในการรับข่าวสารจากสื่อมวลชนต่าง ๆ รู้ถึงเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม

รอบตัวมากกว่าบุคคลที่ไม่รู้หนังสือเลย จากการศึกษพบว่า คนชราที่มีระดับความรู้ดังนี้

ตารางที่ ๓

ระดับการศึกษา (รวมผลการศึกษาเดิม)

ระดับการศึกษา	ในสถานสงเคราะห์	นอกสถานสงเคราะห์	รวม
อ่านไม่ออก, เขียนไม่ได้	๓๑.๗ (๓๒)	๔๒.๖ (๘๖)	๗๔.๓ (๑๑๘)
เรียนจากวัด, บ้านหรือ ผู้รู้	๒๖.๗ (๒๗)	๒๑.๗ (๔๔)	๔๘.๔ (๗๑)
ป.๑ - ป.๔	๑๕.๘ (๑๖)	๑๘.๓ (๓๗)	๓๔.๑ (๕๓)
ม.๑ - ม.๓	๘.๕ (๘)	๓.๐ (๖)	๑๑.๕ (๑๔)
ม.๔ - ม.๖	๕.๕ (๑๐)	๗.๕ (๑๖)	๑๓.๐ (๒๖)
ม.๗ - ม.๘	๖.๕ (๗)	๕.๐ (๑๐)	๑๑.๕ (๑๗)
อาชีวะ, ประกาศนียบัตร ชั้นสูงขึ้นไป	-	๐.๗ (๓)	๐.๗ (๓)
รวม	๑๐๐.๐ (๑๐๕)	๑๐๐.๐ (๒๐๒)	๒๐๐.๐ (๓๐๗)

จากตัวอย่างที่ได้ คนชราส่วนใหญ่มักร้อยละ ๓๕.๕ เป็นพวกที่ไม่รู้หนังสือเลย คือ อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ นอกนั้นเป็นประเภทอ่านออกเขียนได้ โดยเรียนจากวัดหรือผู้รู้มีร้อยละ ๒๓.๕ รองลงมาคือ จบระดับประถมศึกษา ๑ - ประถมปีที่ ๔ มีจำนวนร้อยละ ๑๗.๕

อาชีพ

ความแตกต่างของลักษณะพื้นฐานทางสังคมอีกอย่างหนึ่งคือ ความแตกต่างของอาชีพในวัยที่ผ่านมา จะทำให้ประสบการณ์ในชีวิตแตกต่างกันออกไป สิ่งเหล่านี้ย่อมมีผลถึงการดำรงชีวิตทั้งในอดีตและปัจจุบัน อาจจะเป็นเนื่องมาจากลักษณะพื้นฐานที่ได้กล่าวมาแล้ว คือ ระดับการศึกษาของบุคคลในกลุ่มนี้มีระดับต่ำ ทำให้ต้องประกอบอาชีพไปในทางค้าขายมีร้อยละ ๕๔.๗ และในจำนวนรองลงมาคือรับจ้าง มีร้อยละ ๒๓.๔ นอกจากนี้ระดับที่ใกล้เคียงกัน คือ อาชีพเกษตรกรรม ร้อยละ ๒๐.๔ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔
อาชีพหลังสุดก่อนเข้าสู่วัยชรา

อาชีพ	ในสถานสงเคราะห์	นอกสถานสงเคราะห์	รวม
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	๘.๘ (๘)	๑๔.๔ (๒๔)	๑๒.๕ (๓๘)
ค้าขาย	๒๒.๘ (๒๓)	๒๗.๒ (๕๕)	๒๕.๗ (๗๘)
รับราชการ	๑๘.๘ (๒๐)	๑๑.๔ (๒๓)	๑๕.๒ (๔๓)
เจ้าของธุรกิจ	๑.๐ (๑)	๑.๕ (๓)	๑.๓ (๔)
รับจ้าง	๒๓.๘ (๒๔)	๒๓.๓ (๔๗)	๒๓.๕ (๗๑)
เกษตรกรรม	๒๐.๘ (๒๑)	๒๐.๓ (๔๑)	๒๐.๕ (๖๒)
อื่น ๆ (รวมทั้งไม่มีคำตอบ)	๓.๐ (๓)	๑.๕ (๔)	๒.๓ (๗)
รวม	๑๐๐.๐ (๑๐๑)	๑๐๐.๐ (๒๐๒)	๑๐๐.๐ (๓๐๓)

เนื่องมาจากความเสื่อมโทรมทางร่างกาย คนชราบางคนไม่สามารถทำงานได้ ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ทั้งด้านจิตใจและการดำรงชีวิตแต่ละวัน สำหรับบุคคลที่สามารถอยู่กับบุตรหลานได้หรือมีผู้ให้การอุปการะเลี้ยงดูก็จะมีปัญหาต่อนัก จึงจำเป็นต้องศึกษาถึงความสามารถในการประกอบอาชีพมีรายได้เลี้ยงตนเองว่า มีผลไปถึงการมองภาพพจน์เกี่ยวกับตนเองด้วยหรือไม่ ดังจะได้กล่าวถึงผลการศึกษาต่อไป

ตารางที่ ๕
อาชีพในปัจจุบัน

อาชีพ	ในสถานสงเคราะห์	นอกสถานสงเคราะห์	รวม
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	๖๑.๔ (๖๒)	๖๕.๘ (๑๔๑)	๖๗.๐ (๒๐๓)
ค้าขาย	๑๒.๕ (๑๓)	๑๓.๕ (๒๘)	๑๓.๕ (๔๑)
รับบำนาญ, เจ้าของธุรกิจ	๔.๕ (๕)	๖.๕ (๑๓)	๕.๕ (๑๘)
รับจ้าง	๑๗.๘ (๑๘)	๘.๕ (๑๗)	๑๑.๖ (๓๕)
เกษตรกรรม, แพทย์แผนโบราณ	๒.๕ (๓)	๑.๕ (๓)	๑.๕ (๖)
รวม	๑๐๐.๐ (๑๐๑)	๑๐๐.๐ (๒๐๒)	๑๐๐.๐ (๓๐๓)

จากการศึกษาพบว่า คนชราส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในสังคมกรุงเทพฯ ไม่นิยมใช้แรงงานคนชราในการทำงานต่าง ๆ ไม่เหมือนในสังคมเกษตรกรรม แรงงานคนชรายังใช้ได้ และคนชรายังสามารถทำงานเล็ก ๆ น้อย ๆ ได้ ดังผลการศึกษาของ Donald

O. Cowgill^๑ ศึกษาคนชราที่เชียงใหม่พบว่า คนชรามิได้หยุดประกอบอาชีพเมื่ออายุ ๖๐ ปี แต่งานในกรุงเทพฯ ส่วนใหญ่เป็นงานที่ต้องใช้แรงงานมาก และเป็นงานที่ไม่เหมาะสมสำหรับวัยชรา จึงทำให้ต้องหยุดประกอบอาชีพ

จากความแตกต่างของลักษณะพื้นฐานทางสังคมดังที่กล่าวมาแล้ว เป็นสิ่งที่น่าศึกษาว่า ความแตกต่างทางสังคมนี้จะมีผลต่อความทันสมัยส่วนบุคคลของคนชราอย่างไร ในฐานะที่คนชรา เหล่านี้อยู่ในสังคมที่มีความก้าวหน้าทางด้านอุตสาหกรรม มีเครื่องอำนวยความสะดวกทางวัตถุมากกว่าแหล่งอื่นของประเทศไทย ระบบการสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว คนชราจะติดตามเหตุการณ์ และตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ รอบตัวที่เกิดขึ้น และมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของเขา อย่างไม่รู้ตัว สังคมในสมัยที่คนชรายังเป็นหนุ่มสาวกับสมัยนี้เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรตามความคิดเห็นของคนชรา ทำให้เขามองตัวเขาเองและบุตรหลานซึ่งเป็นบุคคลใกล้ชิดมากที่สุด เป็นไปในทางใดบ้าง ดังจะได้กล่าวถึงผลการศึกษาในบทต่อไป

ความทันสมัย (Modernity)

เมื่อกล่าวถึงคำว่า "ทันสมัย" คนทั่วไปมักนึกถึงความก้าวหน้าทางวิทยาการ ซึ่งเห็นได้จากวัตถุในด้านที่อำนวยความสะดวกได้รวดเร็วกว่าเดิม และสิ่งทั้งหลายทั้งปวงเหล่านี้เกิดจากฝีมือของมนุษย์ทั้งสิ้น กรุงเทพฯ เป็นเขตพื้นที่หนึ่งของประเทศไทยที่มีวัตถุที่จัดได้ว่าทันสมัยมากกว่าส่วนอื่นของประเทศ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่มองเห็นได้ แต่สิ่งที่เราทั้งหลายมองข้ามไป คือ ลักษณะของบุคคลที่อยู่กับสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ ว่าจิตใจของเขามีความทันสมัยหรือไม่ ยังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาไว้ ผู้เขียนจึงมีความคิดว่าบุคคลจำพวกหนึ่งซึ่งเรียกว่า "คนชรา" เป็นบุคคลที่คลุกคลีอยู่กับสิ่งเหล่านี้มาเป็นเวลานานกว่ากลุ่มบุคคลอื่น เหมาะสมที่จะศึกษาในแง่ของทัศนคติ ค่านิยม และการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งนี้ย่อมเกี่ยวข้องกับลักษณะพื้นฐานทางสังคมหลายประการที่ทำให้บุคคลได้ตอบสนองต่อเหตุการณ์

^๑Donald O. Cowgill & Lowell D. Holmes, Aging and Modernization, (New York: Meredith Corporation, 1972), pp. 91-101.

ต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน จึงต้องศึกษาในแง่ของพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างมีหลักเกณฑ์ มีการวางแผน มีเหตุผล และรับรู้ควบคุมไปกับการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมรอบตัว มีความคิดในทางที่ก้าวหน้ากว่าที่เป็นอยู่ ในการศึกษาความทันสมัยนี้ นำหลักเกณฑ์มาจากแนวความคิดของ Alex Inkeles และ David H. Smith โดยแยกความทันสมัยออกเป็น ๕ ประเภทด้วยกัน คือ

- ๑) ความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบัน
- ๒) การรับข่าวสาร
- ๓) ด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน
- ๔) การยอมรับความคิดใหม่ ๆ และเชื่อในความสามารถของบุคคล
- ๕) มีการวางแผนล่วงหน้า

ความทันสมัยในด้านความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบัน

ความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบันเป็นสิ่งสำคัญของความทันสมัยส่วนบุคคล เพราะบุคคลที่ติดตามและรับรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ต่าง ๆ รอบตัวอยู่เสมอ เป็นบุคคลที่มีความทันสมัย คือ ได้รับรู้ในสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเอง และมีการรับรู้ในเหตุการณ์ใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น สนใจในสิทธิของตนเอง บางครั้งก็มีส่วนร่วมในการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ มีความรู้ในสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตนเอง โดยเฉพาะสิ่งที่มีผลประโยชน์โดยตรงต่อตนเอง รู้จักใช้ความคิดความสามารถไปในทางที่ถูกต้อง มีปฏิริยาต่อสิ่งที่เกิดขึ้นต่อตนเองทั้งทางบวกและลบตามความสำคัญ ตามแนวการดำเนินชีวิตประจำวันและในอนาคต ทั้งนี้ย่อมแตกต่างกันไปตามลักษณะพื้นฐานทางสังคม

ความทันสมัยด้านความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบันกับเพศ ในขั้นแรกเราจะดูความสัมพันธ์ระหว่างความทันสมัยในเหตุการณ์ปัจจุบันกับเพศก่อน เพศเป็นตัวแปรทางประชากรตัวหนึ่งที่มีความสำคัญ และพบว่า เพศชายและเพศหญิงมักจะมีพฤติกรรมหลายอย่างที่แตกต่างกัน และอาจตั้งเป็นข้อคาดคะเนหรือสมมติฐานได้ว่า เพศชายและเพศหญิงน่าจะมีการแตกต่างกันทางด้านความทันสมัยเช่นกัน

ตารางที่ ๖
ความทันสมัยด้านความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบันกับ เพศ

ความทันสมัย	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ทันสมัย	๕๐.๑ (๘๒)	๕๕.๔ (๑๒๖)	๖๘.๖ (๒๐๘)
ไม่ทันสมัย	๔.๙ (๙)	๔๐.๖ (๘๖)	๓๑.๕ (๙๕)
รวม	๑๐๐.๐ (๙๑)	๑๐๐.๐ (๒๑๒)	๑๐๐.๐ (๓๐๓)

chi-square 26.43 df. = 1 significant at 0.00

จากตาราง เพศชายมีความทันสมัย ร้อยละ ๕๐.๑ ผู้หญิงมีความทันสมัยร้อยละ ๕๕.๔ ความทันสมัยในด้านความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบัน เพศชายมีความสนใจมากกว่าเพศหญิง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะเพศชายต้องประกอบอาชีพนอกบ้าน จำเป็นต้องสนใจเหตุการณ์ต่าง ๆ อยู่เสมอ และพบว่าความทันสมัยด้านความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบันมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กับเพศ แสดงว่าความแตกต่างของเพศทำให้มีความทันสมัย ในด้านความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบัน ในจำนวนที่ทันสมัยนี้ เพศหญิงก็มีความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบัน เป็นจำนวนมากเช่นเดียวกัน แต่ไม่เป็นจำนวนสูงเท่าผู้ชาย อาจเนื่องมาจากคนชราชายยังมีความสนใจในเหตุการณ์รอบตัวอยู่ คนชราหญิงไม่ค่อยสนใจในเหตุการณ์ต่าง ๆ

ความทันสมัยด้านความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบันกับระดับการศึกษา ความทันสมัยใน ด้านความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบันจะแตกต่างกันตามความสามารถของการรับรู้ในเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น จากสื่อต่าง ๆ เนื่องจากคนชรามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า

ตารางที่ ๗

ความทันสมัยด้านความสนใจใน เหตุการณ์ปัจจุบันกับระดับการศึกษา
(ระบบการศึกษาเดิม)

ความทันสมัย	ระดับการศึกษา					รวม
	อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้	ป.๑-ป.๔	ม.๑-ม.๓	ม.๔-ม.๖	ม.๗ ขึ้นไป	
ทันสมัย	๔๗.๕ (๕๖)	๘๔.๙ (๔๕)	๘๖.๗ (๑๓)	๘๗.๘ (๔๕)	๖๙.๐ (๔๙)	๖๘.๖ (๒๐๘)
ไม่ทันสมัย	๕๒.๕ (๖๒)	๑๕.๑ (๘)	๑๓.๓ (๒)	๒.๒ (๑)	๓๑.๐ (๒๒)	๓๑.๔ (๔๕)
รวม	๑๐๐.๐ (๑๑๘)	๑๐๐.๐ (๕๓)	๑๐๐.๐ (๑๕)	๑๐๐.๐ (๔๖)	๑๐๐.๐ (๗๑)	๑๐๐.๐ (๓๐๓)

chi-square 51.59 df. = 4 significant at 0.000

บุคคลที่ทันสมัยส่วนใหญ่เป็นบุคคลที่มีความรู้ระดับ ม.๔ - ม.๖ มีจำนวนร้อยละ ๘๗.๘ ส่วนพวกที่ไม่ทันสมัย คือ พวกที่ไม่รู้หนังสือ มีร้อยละ ๕๒.๕ และพบว่าความสัมพันธ์ของความทันสมัยด้านความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบัน กับความแตกต่างของระดับการศึกษามีนัยสำคัญทางสถิติ ดังจะเห็นได้จากค่าของ chi-square ที่เท่ากับ ๕๑.๕๙ และมี degree of freedom เท่ากับ ๔ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๐๐ แสดงว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ทำให้มีระดับความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบันแตกต่างกัน

ความทันสมัยด้านความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบันกับอาชีพในวัย เมื่อประกอบอาชีพ ลักษณะ
ของอาชีพในวัยที่ผ่านมามีผลต่อความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบัน ดังผลการศึกษา

ตารางที่ ๘

ความทันสมัยในด้านความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบันกับอาชีพเดิม

ความทันสมัย	อาชีพ			รวม
	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	เกษตรกรรม	อาชีพอื่น ๆ	
ทันสมัย	๘๐.๒ (๖๕)	๕๔.๘ (๓๔)	๖๘.๖ (๑๐๗)	๖๘.๔ (๒๐๖)
ไม่ทันสมัย	๑๙.๘ (๑๖)	๔๕.๒ (๒๘)	๓๑.๔ (๔๙)	๓๑.๑ (๘๓)
รวม	๑๐๐.๐ (๘๑)	๑๐๐.๐ (๖๒)	๑๐๐.๐ (๑๕๖)	๑๐๐.๐ (๒๔๙)

chi-square 10.59 df. = 2 significant at .01

จะเห็นได้ว่า คนชราที่ทันสมัย คือ คนชราที่มีได้ประกอบอาชีพในวัยที่ผ่านมา มีร้อยละ ๘๐.๒ สิ่งนี้อาจเกิดจากคนที่ไม่ได้ประกอบอาชีพมีเวลาว่างพอที่จะสนใจในเหตุการณ์ต่าง ๆ ส่วนผู้ที่ประกอบอาชีพต้องมุ่งแต่จะประกอบอาชีพ เพื่อให้ได้เงินมาเลี้ยงตนเอง ทำให้ไม่มีเวลาสนใจในเหตุการณ์ต่าง ๆ หรืออีกนัยหนึ่งคนชราที่ไม่ได้ประกอบอาชีพคือคนที่มีรายได้เลี้ยงตนเอง ไม่ต้องดิ้นรนประกอบอาชีพ จึงมีเวลาที่จะสนใจในเหตุการณ์ ความแตกต่างของลักษณะอาชีพจึงมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวนรองลงมาจากกลุ่มที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ คือ ประกอบอาชีพค้าขาย รับจ้าง และอื่น ๆ มีร้อยละ ๖๘.๖

ความทันสมัยด้านความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบันกับรายได้ปัจจุบัน ความแตกต่างของรายได้ทำให้บุคคลมีความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบันแตกต่างกัน เนื่องจากคนที่มีรายได้สูงมักจะเป็นคนที่สนใจเรื่องผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าคนที่มีรายได้ต่ำ ความทันสมัยด้านความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบันจะมีความสัมพันธ์กับระดับรายได้เพียงใดนั้น จากการศึกษาพบว่า

ตารางที่ ๔

ความทันสมัยด้านความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบันกับรายได้ (ต่อเดือน)

ความทันสมัย	รายได้ (บาท)				รวม
	ต่ำกว่า ๑๐๐	๑๐๑-๕๐๐	๕๐๑-๑,๐๐๐	๑,๐๐๑ ขึ้นไป	
ทันสมัย	๔๙.๐ (๒๔)	๖๐.๓ (๗๖)	๗๖.๓ (๔๔)	๙๐.๙ (๖๐)	๖๘.๓ (๒๐๕)
ไม่ทันสมัย	๕๑.๐ (๒๔)	๓๙.๗ (๕๐)	๒๓.๗ (๑๔)	๙.๑ (๖)	๓๑.๗ (๔๕)
รวม	๑๐๐.๐ (๔๘)	๑๐๐.๐ (๑๒๖)	๑๐๐.๐ (๕๘)	๑๐๐.๐ (๖๖)	๑๐๐.๐ (๓๐๐)

chi-square 29.49 df. = 3 significant at 0.00

บุคคลที่มีความทันสมัยด้านความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบัน คือ บุคคลที่มีรายได้อยู่ในระดับสูง คือ เดือนละ ๑,๐๐๑ บาทขึ้นไป มีจำนวนร้อยละ ๙๐.๙ จำนวนรองลงมา คือ ผู้ที่มีรายได้ ๕๐๑-๑,๐๐๐ บาท มีร้อยละ ๗๖.๓ พบว่าความสัมพันธ์ของความแตกต่างของรายได้กับความทันสมัยมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ระดับของรายได้มีผลต่อความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบัน แต่วัตถุประสงค์ของความสนใจนั้นอาจแตกต่างกันออกไป ไม่ได้ศึกษาอย่างลึกซึ้งลงไป เพียงแต่ศึกษาถึงความรู้ในเรื่องสิ่งรอบตัวและเรื่องสิทธิส่วนบุคคล แสดงว่าคนที่มียาได้ระดับสูงสนใจในสิทธิส่วนตัว และมีการรับรู้สิ่งแวดล้อมรอบตัว ส่วนผู้ที่ไม่ทันสมัยนั้น คือ บุคคลที่มีรายได้ต่ำกว่าเดือนละ ๑๐๐ บาท มีร้อยละ ๔๑.๐

ความทันสมัยด้านความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบันกับลักษณะโครงสร้างครอบครัวปัจจุบัน

ลักษณะโครงสร้างของครอบครัวปัจจุบันมีส่วนในการส่งเสริมให้บุคคลในครอบครัวสนใจในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตแต่ละวัน ดังตัวอย่าง

ตารางที่ ๑๐

ความทันสมัยด้านความสนใจใน เหตุการณ์ปัจจุบันกับลักษณะโครงสร้างครอบครัว

ความทันสมัย	ลักษณะโครงสร้างของครอบครัว			รวม
	ครอบครัวเดี่ยว	ครอบครัวขยาย	อยู่สถานสงเคราะห์ อาศัยผู้อื่น อยู่คนเดียว	
ทันสมัย	๔๓.๐ (๔๐)	๖๘.๔ (๑๐๒)	๕๘.๔ (๖๖)	๖๘.๖ (๒๐๘)
ไม่ทันสมัย	๗.๐ (๓)	๓๑.๑ (๔๖)	๔๑.๑ (๔๖)	๓๑.๔ (๔๕)
รวม	๑๐๐.๐ (๔๓)	๑๐๐.๐ (๑๔๘)	๑๐๐.๐ (๑๑๒)	๑๐๐.๐ (๓๐๓)

chi-square 16.79 df. = 2 significant at 0.00

จากตารางจะเห็นได้ว่า คนชราที่ทันสมัยคือคนชราที่อยู่ในครอบครัวเดี่ยว มีร้อยละ ๔๓.๐ ความทันสมัยด้านความสนใจใน เหตุการณ์ปัจจุบันมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความแตกต่างของลักษณะครอบครัว แสดงว่าคนชราที่แยกครอบครัวออกมาจากครอบครัวเดิมมีความสนใจใน เหตุการณ์ปัจจุบัน ทั้งนี้เกิดจากการต้องติดตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ ทำให้ดำเนินชีวิตอยู่ได้ในสังคม รู้ถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ความทันสมัยด้านการรับข่าวสาร

สื่อมวลชนเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ผู้รับได้รับข่าวสาร แม้แต่ผู้ไม่รู้หนังสือ อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ก็ยังรับจากสื่อมวลชนได้ สื่อมวลชนที่ใช้วัดในการศึกษาค้างนี้คือ วิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ รวมถึงหนังสือเรื่องอื่น ๆ ด้วย ทั้งนี้ศึกษาถึงสาระ ความถี่ของการรับข่าวสาร รวมไปถึงความเชื่อในเรื่องที่ได้รับจากสื่อแต่ละประเภท ผู้ที่รับข่าวสารแต่ละประเภทบ่อย มีจำนวนความถี่สูง และรับในเรื่องเป็นสาระ ถือว่าทันสมัย ในการศึกษานี้ได้แยกความสัมพันธ์ตามลักษณะพื้นฐานทางสังคมกับความทันสมัยในการรับข่าวสารว่า มีความสัมพันธ์ไปในทางใด ดังผลการศึกษาต่อไปนี้

ความทันสมัยด้านการรับข่าวสารกับเพศ การรับข่าวสารขึ้นอยู่กับความสนใจส่วนบุคคล ตามธรรมดาทั่วไปแล้วแต่ละ เพศจะมีปริมาณของการรับข่าวสารที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ได้คำนึง ถึงเรื่องที่มีสาระของการรับข่าวสารจากหนังสือ หนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์ ซึ่งนับจากการ รับข่าวสารเกี่ยวกับข่าวต่าง ๆ เท่านั้น ผลปรากฏว่า

ตารางที่ ๑๑

ความทันสมัยด้านการรับข่าวสารกับเพศ

ความทันสมัย	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ทันสมัย	๗๓.๖ (๖๗)	๔๒.๔ (๑๑๑)	๕๘.๗ (๑๗๘)
ไม่ทันสมัย	๒๖.๔ (๒๔)	๕๗.๖ (๑๐๑)	๔๑.๓ (๑๒๕)
รวม	๑๐๐.๐ (๘๑)	๑๐๐.๐ (๒๑๒)	๑๐๐.๐ (๓๐๓)

chi-square 11.02 df. = 1 significant at 0.001

คนชราชายมีความทันสมัยในการรับข่าวสาร ร้อยละ ๗๓.๖ ขณะที่คนชราหญิงทันสมัยใน การรับข่าวสารร้อยละ ๔๒.๔ ในพวกที่ทันสมัยเพศชายมีความทันสมัยในการรับข่าวสารมากกว่า เพศหญิง และพบว่าความทันสมัยมีความสัมพันธ์กับความแตกต่างระหว่างเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า เพศชายมีความสนใจในการรับข่าวสารจากสื่อมวลชนต่าง ๆ มากกว่าเพศหญิง

ความทันสมัยด้านการรับข่าวสารกับระดับการศึกษา ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วว่า การรับข่าวสารจากสื่อมวลชนมีหลายประเภท ทางด้านหนังสืออาจมีปัญหาสำหรับคนที่อ่านไม่ออก คือไม่รู้หนังสือ แต่คนที่ไม่รู้หนังสืออาจรับข่าวสารทางด้านอื่นแทนได้ จึงต้องใช้ค่าเฉลี่ยของตัวกลางที่รับข่าวสารจากสื่อมวลชนอย่างอื่นด้วย เพื่อไม่ให้มีข้อจำกัดมากเกินไป เพราะคนที่ไม่รู้หนังสือก็มีความทันสมัยในการรับข่าวสารจากสื่ออย่างอื่นได้ จากผลการศึกษาพบว่า

ตารางที่ ๑๒

ความทันสมัยด้านการรับข่าวสารกับระดับการศึกษา (ระบบ เดิม)

ความทันสมัย	ระดับการศึกษา					รวม
	ไม่รู้หนังสือ	ป.๑-ป.๔	ม.๑-ม.๓	ม.๔-ม.๖	ม.๗ ขึ้นไป	
ทันสมัย	๓๗.๓ (๔๔)	๗๕.๔ (๔๐)	๗๓.๓ (๑๑)	๘๗.๐ (๔๐)	๖๐.๖ (๔๓)	๕๘.๗ (๑๗๘)
ไม่ทันสมัย	๖๒.๗ (๗๔)	๒๔.๕ (๑๓)	๒๖.๗ (๕)	๑๓.๐ (๖)	๓๙.๔ (๒๘)	๕๑.๓ (๑๒๕)
รวม	๑๐๐.๐ (๑๑๘)	๑๐๐.๐ (๕๓)	๑๐๐.๐ (๑๕)	๑๐๐.๐ (๔๖)	๑๐๐.๐ (๗๑)	๑๐๐.๐ (๓๐๓)

chi-square 45.10 df. = 4 significant at 0.00

คนชราที่มีการศึกษาสูง คือ ระดับมัธยม ๔ - มัธยม ๖ มีความทันสมัยร้อยละ ๘๗.๐ และคนชราที่ไม่ทันสมัย เป็นคนชราที่ไม่รู้หนังสือร้อยละ ๖๒.๗ ความแตกต่างของระดับการศึกษาจึงมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความทันสมัยในด้านการรับข่าวสาร กล่าวได้ว่า คนชราที่มีความรู้สูง เป็นคนที่สนใจในการรับข่าวสาร เนื่องจากคนชราที่มีความรู้ความสามารถในการอ่านหนังสือมักสนใจเหตุการณ์ปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนชรามักจะใช้เวลาว่างหรือเมื่อมีเวลาจะต้องอ่านหนังสือพิมพ์ เมื่อพบหนังสือหรือประกาศี่สนใจอ่านไปเรื่อย ๆ จึงมีความถี่ในการรับข่าวสารมากกว่าคนไม่รู้หนังสือ

ความทันสมัยด้านการรับข่าวสารกับอาชีพ เดิมของคนชรา การประกอบอาชีพที่ต้องพบกับบุคคลหลายจำพวก อาชีพที่ต้องพัฒนาเพื่อความก้าวหน้าในชีวิตอยู่เรื่อย ๆ มีความจำเป็นต้องติดตามข่าวสารต่าง ๆ อยู่เสมอ ถ้าไม่เช่นนั้นอาจตามไม่ทันคนอื่น จากระดับการศึกษาที่กล่าวมาแล้ว คนที่มีความรู้สูงมักทำงานที่ต้องใช้ความคิด ต้องมีการค้นคว้าอยู่เสมอ ถ้าไม่เช่นนั้นจะสู้คนอื่นไม่ได้ จึงต้องศึกษาถึงอาชีพเดิมของคนชรา เพราะการรับข่าวสารนั้นเป็นนิสัยที่ติดมา ไม่ใช่เพิ่งมาสนใจเอาเมื่อเข้าสู่วัยชรา ผลการศึกษาจึงเกี่ยวข้องไปถึงบุคลิกของคนชราด้วย

ตารางที่ ๑๓

ความทันสมัยด้านการรับข่าวสารกับอาชีพของคนชราวัย เมื่อประกอบอาชีพได้

ความทันสมัย	อาชีพ			รวม
	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	เกษตรกรรม	ประกอบอาชีพอื่น ๆ	
ทันสมัย	๗๑.๖ (๘๘)	๔๐.๓ (๒๔)	๕๙.๖ (๔๓)	๔๘.๕ (๑๗๖)
ไม่ทันสมัย	๒๘.๔ (๒๓)	๕๙.๗ (๓๗)	๔๐.๔ (๖๓)	๔๑.๑ (๑๒๓)
รวม	๑๐๐.๐ (๘๑)	๑๐๐.๐ (๖๒)	๑๐๐.๐ (๑๕๖)	๑๐๐.๐ (๒๔๙)

chi-square 14.27 df. = 2 significant at 0.001

พบว่า คนชราที่เดิมไม่ได้ประกอบอาชีพ มีความทันสมัยร้อยละ ๗๑.๖ ความทันสมัยนี้มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความแตกต่างของอาชีพ คือ ความทันสมัยในการรับข่าวสารมีจำนวนแตกต่างกันไป เนื่องจากประกอบอาชีพแตกต่างกัน การที่พบว่าผู้มิได้ประกอบอาชีพเป็นบุคคลที่ทันสมัยเนื่องจากบุคคลจำพวกนี้มีความสะดวกในการรับข่าวสาร และมีเวลามากกว่าพวกที่ประกอบอาชีพ

ความทันสมัยด้านการรับข่าวสารกับรายได้ นอกจากอาชีพแล้วยังมีรายได้ บางคนอาจมีรายได้น้อย การรับข่าวสารต่าง ๆ ไม่สะดวกเนื่องจากไม่มีเงินซื้อวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ก็กลายเป็นคนที่ไม่ทันสมัยไป แต่อาจจะมีอีกทางหนึ่งจะไปรับข่าวสารจากเพื่อนบ้านใกล้เคียงก็ได้ จากผลการศึกษาพบว่า บุคคลที่ทันสมัยในการรับข่าวสาร คือคนชราที่มีรายได้ ๑,๐๐๑ บาทขึ้นไป มีจำนวนร้อยละ ๘๕.๘ คนชราที่ไม่ทันสมัยมีรายได้ระดับต่ำกว่า ๑๐๐ บาท มีจำนวนร้อยละ ๖๓.๓ ความสัมพันธ์ของความทันสมัยในการรับข่าวสารกับความแตกต่างของรายได้มีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวได้ว่า คนชราที่มีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างดี จะมีความทันสมัยในการรับข่าวสาร ก็มีความถี่ในการรับข่าวสารมากกว่าคนที่มีรายได้ต่ำกว่า

ตารางที่ ๑๔

ความทันสมัยด้านการรับข่าวสารกับรายได้ปัจจุบัน (ต่อเดือน)

ความทันสมัย	รายได้ (บาท)				รวม
	ต่ำกว่า ๑๐๐	๑๐๐-๕๐๐	๕๐๑-๑,๐๐๐	๑,๐๐๑ ขึ้นไป	
ทันสมัย	๓๖.๗ (๑๘)	๕๐.๘ (๖๔)	๖๒.๗ (๓๗)	๘๕.๘ (๕๖)	๕๘.๓ (๑๗๕)
ไม่ทันสมัย	๖๓.๓ (๓๑)	๔๙.๒ (๖๒)	๓๗.๓ (๒๒)	๑๔.๒ (๑๐)	๔๑.๗ (๑๒๔)
รวม	๑๐๐.๐ (๔๙)	๑๐๐.๐ (๑๒๖)	๑๐๐.๐ (๕๙)	๑๐๐.๐ (๖๖)	๑๐๐.๐ (๓๐๐)

chi-square 31.91 df. = 3 significant at 0.001

ความทันสมัยด้านการรับข่าวสารกับลักษณะโครงสร้างของครอบครัวปัจจุบัน บุคคลที่อยู่ในครอบครัวที่มีสมาชิกจำนวนมาก หรือจำนวนน้อย จะมีความถี่ในการรับข่าวสารแตกต่างกันหรือไม่ จากผลการศึกษาปรากฏดังนี้

ตารางที่ ๑๔

ความทันสมัยด้านการรับข่าวสารกับลักษณะโครงสร้างของครอบครัว

ความทันสมัย	ลักษณะโครงสร้างครอบครัว			รวม
	ครอบครัวเดี่ยว	ครอบครัวขยาย	อยู่สถานสงเคราะห์ อาศัยผู้อื่น อยู่คนเดียว	
ทันสมัย	๖๔.๘ (๓๐)	๖๒.๘ (๔๓)	๔๔.๑ (๕๕)	๕๘.๗ (๑๗๘)
ไม่ทันสมัย	๓๐.๒ (๑๓)	๓๗.๒ (๕๕)	๕๐.๘ (๕๗)	๔๑.๓ (๑๒๕)
รวม	๑๐๐.๐ (๔๓)	๑๐๐.๐ (๑๔๘)	๑๐๐.๐ (๑๑๒)	๑๐๐.๐ (๓๐๓)

chi-square 7.47 df. = 2 significant at 0.02

คนชราที่อยู่ในครอบครัวเดี่ยว มีความทันสมัยในการรับข่าวสาร จำนวนร้อยละ ๖๔.๘ อาจมีสาเหตุมาจากสมาชิกทุกคนในบ้านต้องตื่นนอนเพื่อตนเอง เมื่อเข้าสู่วัยชราที่ติดนิสัยที่ต้องรับข่าวสารต่าง ๆ เสมอ เพื่อปรับปรุงตนเองให้ตามทันเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นที่น่าสังเกตว่าบุคคลที่อยู่ในสถานสงเคราะห์หรืออาศัยผู้อื่นอยู่หรืออยู่คนเดียวเหล่านี้ ร้อยละ ๕๐.๘ ไม่มีความทันสมัยในด้านการรับข่าวสาร อาจจะมีสาเหตุมาจากความไม่สะดวกในการหาสื่อต่าง ๆ เช่น ในสถานสงเคราะห์ ถ้าจะดูโทรทัศน์ก็ต้องดูของส่วนรวม ไม่สามารถเลือกดูได้ หรืออุปสรรคอีกอย่างก็คือ สายตาไม่ดี บางคนเคยอ่านหนังสือออก พอเข้าสู่วัยชราองไม่ค่อยเห็น ถ้าอยู่กับญาติพี่น้องหรือบุตรหลานก็ช่วยอ่านให้ฟัง ความสัมพันธ์ของการรับข่าวสารกับลักษณะครอบครัว จึงมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าการที่คนชราอยู่ในครอบครัวที่มีสมาชิกจำนวนน้อย มีความทันสมัยกว่าอยู่ในครอบครัวที่มีสมาชิกหรือมีเครือญาติมาก

ด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน

มนุษย์ทุกคนต้องมีความสัมพันธ์กัน เริ่มตั้งแต่ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว ไปจนถึงในสังคมภายนอก ความสัมพันธ์ที่จัดได้ว่าแน่นแฟ้นที่สุด คือ ความสัมพันธ์ของระบบเครือญาติ บุคคลที่อาวุโสมีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน และเป็นวงจรที่สืบต่อไปไม่มีจบสิ้น คนชราซึ่งจัดว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่ได้ผ่านบทบาทเช่นนี้มาแล้ว และมีบางคนที่ยังมีบทบาทอยู่จนถึงปัจจุบัน จึงนำศึกษาถึงทัศนคติต่อการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานว่ามีไปในแง่ของการที่อบรมเลี้ยงดูแบบให้บุตรหลานอยู่ในกรอบความคิดและความต้องการของผู้ใหญ่ กับปล่อยให้เด็กได้เรียนรู้หาประสบการณ์เองในสังคมให้ได้ใช้ความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มที่ เมื่อบุตรหลานเป็นผู้ใหญ่แล้ว ผู้ใหญ่ควรจะปล่อยให้เขาได้ทำเป็นชีวิตของเขาเอง ซึ่งจะทำให้การศึกษาในแง่ทัศนคติต่อบุตรหลาน และการยอมรับการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ บุคคลที่จัดได้ว่าเป็นบุคคลที่ทันสมัยในการศึกษาคั้งนี้คือบุคคลที่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงของบุคคลรุ่นหลัง ปล่อยให้บุตรหลานได้แสดงความสามารถของตนเอง มิใช่ทำอะไรต้องรอคำสั่งของผู้ใหญ่แต่อย่างเดียว ส่วนในด้านการเลือกการดำเนินชีวิต มีผู้ใหญ่เป็นเพียงผู้ชี้ทางเท่านั้น บุตรหลานเป็นบุคคลที่เลือกวิถีชีวิตของตนเอง เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่มีครอบครัวแล้ว ผู้ใหญ่ก็ไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวในการอบรมเลี้ยงดู ส่วนบุคคลที่ไม่ทันสมัยมักมีทัศนคติไปในทางที่เอาตนเองเข้าไปเกี่ยวข้องและตนเองจะต้องมีส่วนในการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ของบุตรหลานตลอดไป แม้ว่าผู้นั้นจะเป็นผู้ใหญ่แล้ว และเป็นบุคคลที่ไม่ยอมรับการแสดงออกของบุตรหลาน เห็นว่าการแสดงออกที่ผิดไปจากสมัยเมื่อตนเองเป็นเด็ก เป็นสิ่งไม่ดี บุคคลประเภทนี้ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นกับวิถีชีวิตของบุคคลรุ่นหลัง มีทัศนคติต่อคนรุ่นหลังในทางลบ

ผลการศึกษาความทันสมัยด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานกับลักษณะพื้นฐานทางสังคม

จากผลการศึกษาความทันสมัยด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน แยกตามความแตกต่างของลักษณะพื้นฐานทางสังคม ซึ่งได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และลักษณะโครงสร้างของครอบครัว ปรากฏว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงกล่าวได้ว่าความทันสมัยในการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานนั้น ไม่ได้แตกต่างกันตามลักษณะพื้นฐานทางสังคม ทั้งผลการศึกษาที่จะกล่าวต่อไปนี้

ตารางที่ ๑๖

ความทันสมัยในด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานแยกตามเพศ

ความทันสมัย	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ทันสมัย	๔๓.๓ (๘๔)	๘๕.๒ (๑๘๕)	๔๐.๕ (๒๗๓)
ไม่ทันสมัย	๖.๗ (๖)	๑๐.๘ (๒๓)	๕.๖ (๒๕)
รวม	๑๐๐.๐ (๙๐)	๑๐๐.๐ (๒๑๒)	๑๐๐.๐ (๓๐๒)

chi-square 0.๘4 df. = 1 not significant

ผลปรากฏว่า ผู้ชายมีความทันสมัยร้อยละ ๔๓.๓ ขณะที่ผู้หญิงทันสมัยร้อยละ ๘๕.๒ และผู้หญิงไม่ทันสมัยร้อยละ ๑๐.๘ ขณะที่ผู้ชายไม่ทันสมัยร้อยละ ๖.๗ ด้วยเหตุนี้ ความแตกต่างของเพศจึงไม่มีความสัมพันธ์กับความทันสมัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ บุคคลจะทันสมัยหรือไม่ มิใช่ความแตกต่างของเพศ อาจจะมาจากสาเหตุอื่นที่ทำให้บุคคลทันสมัยหรือไม่ อันดับแรกจะมุ่งไปที่ระดับการศึกษา

ความทันสมัยด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานกับระดับการศึกษา ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันย่อมมีแนวความคิดในการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานแตกต่างกันหรือไม่ จากผลการศึกษาปรากฏต่อไปนี้

ตารางที่ ๑๗

ความทันสมัยในการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานกับระดับการศึกษา (ระบบเก่า)

ความทันสมัย	ระดับการศึกษา					รวม
	ไม่รู้หนังสือ	ป.๑-ป.๔	ม.๑-ม.๓	ม.๔-ม.๖	ม.๗ ขึ้นไป	
ทันสมัย	๘๖.๔ (๑๐๒)	๕๐.๖ (๔๘)	๘๕.๗ (๑๒)	๕๗.๘ (๔๕)	๕๓.๐ (๖๖)	๕๐.๕ (๒๗๓)
ไม่ทันสมัย	๑๓.๕ (๑๖)	๔.๔ (๕)	๑๔.๓ (๒)	๒.๒ (๑)	๗.๐ (๕)	๔.๖ (๒๔)
รวม	๑๐๐.๐ (๑๑๘)	๑๐๐.๐ (๕๓)	๑๐๐.๐ (๑๔)	๑๐๐.๐ (๔๖)	๑๐๐.๐ (๗๑)	๑๐๐.๐ (๓๐๒)

chi-square 5.94 df. = 4 not significant

จากตารางพบว่า คนชราที่มีระดับความรู้ระดับ ม.๔-ม.๖ มีความทันสมัยในด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานร้อยละ ๕๗.๘ รองลงมาคือมีความรู้ระดับ ม.๗ ขึ้นไป มีจำนวนร้อยละ ๕๓.๐ และพบว่าความสัมพันธ์ของความทันสมัยกับระดับการศึกษาไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมิได้มีผลทำให้คนชราทันสมัยหรือไม่ทันสมัย อีกนัยหนึ่งถ้าศึกษาถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลที่ไม่รู้หนังสือและบุคคลที่รู้หนังสือ กับความทันสมัยที่ระดับ degree of freedom 1 ปรากฏผลออกมาว่า มีค่า chi-square เป็น ๓.๓๙^๑ มีนัยสำคัญทางสถิติเป็น .๐๕ แสดงว่าการที่คนชราไม่รู้หนังสือจะมีความทันสมัยกว่าคนชราที่ไม่รู้หนังสือ ทั้งนี้เนื่องจากระบบการศึกษาทำให้บุคคลรู้จักปรับปรุงชีวิตประจำวัน หาความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ ในการอบรมเลี้ยงดูบุตรพล่อยให้บุตรได้มีโอกาสได้ใช้ความสามารถของตนเองในทางที่ถูกต้อง ส่งเสริมและสนับสนุนการประพฤติปฏิบัติในทางที่ก้าวหน้ากว่าที่บิดามารดาเป็นอยู่ คนที่รู้หนังสือมีโอกาสที่จะหาความรู้ได้จากการอ่าน

^๑คำนวณค่า chi-square จากการรวม column column ที่ ๑ คงเดิม ส่วน column ที่ ๒, ๓, ๔, ๕ รวมกันเป็น ๑ column มี degree of freedom เป็น ๑.

หนังสือ อ่านจากสิ่งที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน ได้รู้เห็นตัวอย่างของสิ่งที่ดีและไม่ดีในสังคม แล้วนำมา
ปรับปรุงใช้ให้เหมาะสมกับชีวิตจริงในครอบครัว ดังตารางที่ ๑๘

ตารางที่ ๑๘

ความสัมพันธ์ในการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานกับระดับการศึกษา

ความสัมพันธ์	ระดับการศึกษา		รวม
	ไม่รู้หนังสือ	รู้หนังสือ	
ทันสมัย	๘๖.๔ (๑๐๒)	๔๓.๐ (๑๗๑)	๑๒๙.๔ (๒๗๓)
ไม่ทันสมัย	๑๓.๕ (๑๖)	๗.๑ (๑๓)	๒๐.๖ (๒๙)
รวม	๑๐๐.๐ (๑๑๘)	๑๐๐.๐ (๑๘๔)	๒๐๐.๐ (๓๐๒)

chi-square 3.39 significant at .05

ความทันสมัยด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานกับอาชีพ เดิมของคนชรา เมื่อมีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ทำให้ระดับความสามารถในการรับรู้จากสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวันแตกต่างกันไป ทั้งนี้เนื่องมาจากอาชีพของแต่ละคนไม่เหมือนกัน บางอาชีพต้องใช้คนมีการศึกษาสูง บางอาชีพไม่จำเป็นต้องมีความรู้ก็ทำได้ จึงควรศึกษาว่าอาชีพแต่ละอาชีพจะมีความสัมพันธ์กับความทันสมัยหรือไม่

ตารางที่ ๑๔

ความทันสมัยในการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานกับอาชีพในวัยก่อนอายุ ๖๐ ปี

ความทันสมัย	อาชีพ			รวม
	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	เกษตรกรรม	ประกอบอาชีพค้าขายรับจ้าง และอื่น ๆ	
ทันสมัย	๔๖.๓ (๗๗)	๔๘.๗ (๕๕)	๔๘.๕ (๑๓๘)	๔๐.๖ (๒๗๐)
ไม่ทันสมัย	๓.๘ (๓)	๑๑.๓ (๗)	๑๑.๕ (๑๘)	๔.๕ (๒๘)
รวม	๑๐๐.๐ (๘๐)	๑๐๐.๐ (๖๒)	๑๐๐.๐ (๑๕๖)	๑๐๐.๐ (๒๕๘)

chi-square 4.10 df. = 2 not significant

จากตาราง คนชราที่ทันสมัย คือ คนชราที่เดิมไม่ได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ ๔๖.๓ แต่ความแตกต่างของอาชีพไม่ได้มีนัยสำคัญทางสถิติกับความทันสมัย แสดงว่าการที่คนชราประกอบอาชีพที่แตกต่างกันในวัยก่อนอายุ ๖๐ ปี หรือไม่ได้ประกอบอาชีพ ไม่มีผลทำให้คนชราทันสมัยหรือไม่ทันสมัย การอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานไปในรูปแบบใดนั้น มิได้มีสาเหตุมาจากความแตกต่างของอาชีพ ขึ้นอยู่กับสาเหตุอื่นซึ่งยังมิได้ศึกษาถึง

ความทันสมัยด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานกับรายได้ปัจจุบัน จากการประกอบอาชีพแล้ว
ปัจจัยสำคัญของการประกอบอาชีพก็คือ รายได้ แต่ละคนมีรายได้ไม่เท่าเทียมกัน จะมีผลต่อการ
เลี้ยงดูบุตรหลานหรือไม่

ตารางที่ ๒๐

ความทันสมัยในด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานกับรายได้ปัจจุบัน

ความทันสมัย	ระดับของรายได้ต่อเดือน (บาท)				รวม
	ต่ำกว่า ๑๐๐	๑๐๑-๕๐๐	๕๐๑-๑,๐๐๐	๑,๐๐๑ ขึ้นไป	
ทันสมัย	๘๕.๘ (๔๔)	๘๗.๓ (๑๑๐)	๙๑.๔ (๕๓)	๙๕.๕ (๖๓)	๙๐.๓ (๒๗๐)
ไม่ทันสมัย	๑๐.๒ (๕)	๑๒.๗ (๑๖)	๘.๖ (๕)	๔.๕ (๓)	๙.๗ (๒๙)
รวม	๑๐๐.๐ (๔๙)	๑๐๐.๐ (๑๒๖)	๑๐๐.๐ (๕๘)	๑๐๐.๐ (๖๖)	๑๐๐.๐ (๒๙๙)

chi-square 3.39 df. = 3 not significant

จากผลการศึกษาพบว่า คนชราที่ทันสมัย คือคนที่มีรายได้ระดับ ๑,๐๐๑ ขึ้นไป มีร้อยละ ๙๕.๕ แต่ระดับความแตกต่างของรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความทันสมัย แสดงว่าผู้ที่มีรายได้สูงเป็นคนทันสมัยในการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน แต่ระดับรายได้ที่แตกต่างกันนี้มิได้เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้คนชราทันสมัยหรือไม่ทันสมัยในการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน มีความจำเป็นต้องหาตัวแปรที่เป็นพื้นฐานทางสังคมอย่างอื่นว่ามีผลต่อความทันสมัยหรือไม่

ความทันสมัยด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานกับโครงสร้างครอบครัวปัจจุบัน ลักษณะความสัมพันธ์ของคนชราที่นับบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน ถ้าอยู่ในครอบครัวที่มีสมาชิกจำนวนมาก

ย่อมมีทัศนคติที่ดีต่อบุตรหลาน เพราะได้คลุกคลีอยู่เป็นประจำ บางครั้งอาจเกิดความประทับใจจาก การปฏิบัติของบุตรหลานต่อตนเอง ทำให้ตนเองมีความคิดไปในทางที่ควรปล่อยให้บุคคลรุ่นหลัง เป็นไป ตามความสามารถของเขา ไว้ใจให้ปกครองตนเองได้ ซึ่งผิดไปจากคนชราที่มีได้อยู่ในวงของบุตร- หลาน เช่น พวกที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ คือ พวกที่มีปัญหา มักจะมีทัศนคติต่อการอบรมเลี้ยงดูแตกต่าง ออกไปก็ได้ ดังตาราง

ตารางที่ ๒๑

ความทันสมัยในด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลานกับลักษณะโครงสร้างครอบครัวปัจจุบัน

ความทันสมัย	ลักษณะโครงสร้างครอบครัว			รวม
	ครอบครัวเดี่ยว	ครอบครัวขยาย	อยู่สถานสงเคราะห์ เป็นโสด อยู่กับผู้อื่น อยู่คนเดียว อื่น ๆ	
ทันสมัย	๙๐.๗ (๓๙)	๘๙.๒ (๑๓๒)	๙๑.๙ (๑๐๒)	๙๐.๔ (๒๗๓)
ไม่ทันสมัย	๙.๓ (๔)	๑๐.๘ (๑๖)	๘.๑ (๙)	๙.๖ (๒๙)
รวม	๑๐๐.๐ (๔๓)	๑๐๐.๐ (๑๔๘)	๑๐๐.๐ (๑๑๑)	๑๐๐.๐ (๓๐๒)

chi-square 0.54 df. = 2 not significant

จากตารางจะเห็นได้ว่า คนชราที่ทันสมัยคือคนชราที่ปัจจุบันอยู่ในสถานสงเคราะห์ เป็นโสด อยู่กับผู้อื่น หรืออยู่คนเดียว มีจำนวนร้อยละ ๙๑.๙ แต่ความแตกต่างของลักษณะครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความทันสมัยอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าความแตกต่างของลักษณะครอบครัวที่คนชรา อยู่ในปัจจุบันมิได้มีส่วนทำให้คนชราที่มีความทันสมัยในด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน ที่ทันสมัยหรือไม่ทันสมัย เนื่องมาจากสาเหตุอื่น เมื่อหันมาพิจารณาเป็นร้อยละจะพบว่า ในแต่ละลักษณะของครอบครัวมีความแตกต่างกันน้อยมาก คือ ในแต่ละลักษณะครอบครัวมีจำนวนร้อยละสูงมีค่าใกล้เคียงกัน

จากผลการศึกษา คนชราส่วนใหญ่มีความทันสมัยด้านการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับลักษณะพื้นฐานทางสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีสาเหตุมาจากคนชราที่ทันสมัยได้รับมาจากอิทธิพลทางอื่นที่ทำให้มีความคิดไปในทางทันสมัย เช่น การได้รับประสบการณ์ในชีวิต การได้เข้าสังคมและเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมา ในที่นี้เราไม่ได้ศึกษาอย่างลึกซึ้งของสาเหตุนี้

ด้านการยอมรับความคิดใหม่ ๆ และ เชื่อในความสามารถของบุคคล

จากแนวความคิดของ Alex Inkeles และ David H. Smith (1974) ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลที่มีความทันสมัยต้อง เป็นคนที่ยอมรับความคิดใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัว มีความคิดในทางที่ก้าวหน้ากว่าเดิม เชื่อในความสามารถของบุคคลว่าสามารถพัฒนาไปในทางที่ก้าวหน้ากว่าเดิม เชื่อว่าสิ่งประดิษฐ์ทั้งหลายที่เกิดขึ้นมาจากความคิดความสามารถของมนุษย์ในการสร้างสรรค์ สามารถเอาชนะธรรมชาติได้ มีการเปลี่ยนแปลงทุกสิ่งทุกอย่างในทางดีขึ้น สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องของจิตใจแต่ละบุคคล จากการศึกษาความทันสมัยด้านนี้มีจำนวนใกล้เคียงกับความไม่ทันสมัย แต่ส่วนใหญ่ยังทันสมัยอยู่ จึงนำมาศึกษาความสัมพันธ์ของความแตกต่างของแต่ละลักษณะพื้นฐานทางสังคม

ความทันสมัยในการยอมรับความคิดใหม่ ๆ และ เชื่อในความสามารถแยกตามเพศ
ระดับความสนใจในสิ่งที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ นั้น มีความแตกต่างกันตามความแตกต่างของเพศหรือไม่ และความ เชื่อในความสามารถของบุคคลมีระดับแตกต่างกันตามเพศหรือไม่ จากผลการศึกษาพบว่า

ตารางที่ ๒๒

ความทันสมัยในการยอมรับความคิดใหม่ ๆ และ เชื่อในความสามารถแยกตามเพศ

ความทันสมัย	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ทันสมัย	๖๒.๖ (๕๗)	๕๑.๗ (๑๐๙)	๕๕.๐ (๑๖๖)
ไม่ทันสมัย	๓๗.๔ (๓๔)	๔๘.๓ (๑๐๒)	๔๕.๐ (๑๓๖)
รวม	๑๐๐.๐ (๙๑)	๑๐๐.๐ (๒๑๑)	๑๐๐.๐ (๓๐๒)

chi-square 2.67 df. = 1 not significant

เมื่อนำ เพศชายกับ เพศหญิงมา เปรียบเทียบความทันสมัยกันแล้ว จำนวนร้อยละ ๖๒.๖ ของ เพศชายที่ทันสมัย ขณะที่เพศหญิงทันสมัยร้อยละ ๕๑.๗ ด้วยเหตุนี้ความแตกต่างของเพศไม่สัมพันธ์กับความทันสมัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงกล่าวได้ว่า ความทันสมัยด้านความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบันและเชื่อในความสามารถของบุคคลมิได้มีความแตกต่างกัน เนื่องจากความแตกต่างของเพศ แต่ความแตกต่างของจำนวนร้อยละมีค่าถึง ๑๐.๙ ความแตกต่างนี้ทำให้ทราบได้ว่าคนชราชายทันสมัยกว่าคนชราหญิง

ความทันสมัยด้านการยอมรับความคิดใหม่ ๆ และ เชื่อในความสามารถของบุคคลกับระดับการศึกษา บุคคลที่ได้รับการศึกษามักนำความรู้ที่ได้จากการศึกษามาปรับปรุงใช้กับชีวิตประจำวันของตนเอง และการปฏิบัติต่อบุคคลใกล้เคียง ตลอดจนไปถึงความรู้สึกนึกคิด หักสนคติต่อสิ่งต่าง ๆ ยิ่งคนที่ได้รับการศึกษาสูงขึ้น ยิ่งมองโลกกว้างขึ้น มีประสบการณ์ทางด้านการรับรู้ ขวนขวายหาสิ่งต่าง ๆ รอบตัวมาปรับปรุงใช้กับตนเอง เพื่อให้เกิดประโยชน์หลายทาง ซึ่งผิดกับผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษา เขาไม่รู้หนังสือ จึงไม่มีการรับรู้สิ่งที่ถ่ายทอดออกมาจากหนังสือ การรับรู้จึงแคบกว่า สิ่งเหล่านี้ทำให้ต้องศึกษาถึงระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลต่อความทันสมัยด้านความสนใจในเหตุการณ์ปัจจุบันและเชื่อในความสามารถหรือไม่

ตารางที่ ๒๓

ความทันสมัยในด้านการยอมรับความคิดใหม่ ๆ และ เชื่อในความสามารถของบุคคล
แยกตามระดับการศึกษา (ระบอบใหม่)

ความทันสมัย	ระดับการศึกษา					รวม
	ไม่รู้หนังสือ	ป.๑-ป.๔	ม.๑-ม.๓	ม.๔-ม.๖	ม.๗ ขึ้นไป	
ทันสมัย	๕๐.๔ (๕๔)	๕๑.๐ (๒๗)	๖๐.๐ (๕)	๗๑.๗ (๓๓)	๕๓.๕ (๓๘)	๕๕.๐ (๑๖๖)
ไม่ทันสมัย	๔๙.๖ (๕๘)	๔๙.๐ (๒๖)	๔๐.๐ (๖)	๒๘.๓ (๑๓)	๔๖.๕ (๓๓)	๔๕.๐ (๑๓๖)
รวม	๑๐๐.๐ (๑๑๒)	๑๐๐.๐ (๕๓)	๑๐๐.๐ (๑๑)	๑๐๐.๐ (๔๖)	๑๐๐.๐ (๗๑)	๑๐๐.๐ (๓๐๒)

chi-square 6.76 df. = 4 not significant

จะเห็นได้ว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับ
ความทันสมัย ผลออกมาว่า บุคคลที่ทันสมัยเป็นบุคคลที่มีระดับการศึกษา ม.๔-ม.๖ ร้อยละ ๗๑.๗
แสดงว่า บุคคลที่มีความรู้สูงมีความทันสมัยในด้านการยอมรับความคิดใหม่ ๆ และ เชื่อในความ
สามารถของบุคคลมากกว่าคนที่ไม่รู้หนังสือ แต่ระดับการรู้หนังสือมิได้ เป็นสาเหตุที่ทำให้คนชรายอมรับ
ความคิดใหม่ ๆ และ เชื่อในความสามารถของบุคคล

ความทันสมัยด้านการยอมรับความคิดใหม่ ๆ และ เชื่อในความสามารถของบุคคลกับอาชีพ
เมื่ออายุก่อน ๖๐ ปี เมื่อบุคคลแต่ละคนมีระดับการศึกษาที่ต่างกัน ทำให้บุคคลประกอบอาชีพที่ใช้
ความรู้ที่ได้เรียนมาในทางที่แตกต่างกัน ความทันสมัยในด้านการยอมรับความคิดใหม่ ๆ นี้จะมีความ
สัมพันธ์กับอาชีพขณะเมื่ออายุก่อน ๖๐ ปี ไปในทางใด เพราะอาชีพบางอาชีพต้องสนใจในเหตุการณ์

ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเสมอ บางครั้งอาจต้องชวนช่วยหาความรู้เพื่อความก้าวหน้าของอาชีพ การที่ได้ติดต่อกับบุคคลหลายจำพวกหลายแบบย่อมทำให้มีความรู้ในเหตุการณ์ใหม่ ๆ มากขึ้น จึงต้องศึกษาถึงความทันสมัยกับอาชีพ

ตารางที่ ๒๔

ความทันสมัยด้านการยอมรับความคิดใหม่ ๆ และเชื่อในความสามารถของบุคคล
แยกตามอาชีพเดิม

ความทันสมัย	อาชีพ			รวม
	มิได้ประกอบอาชีพ	เกษตรกร	ค้าขาย รับจ้างอื่น ๆ	
ทันสมัย	๕๘.๐ (๔๗)	๕๗.๔ (๓๕)	๕๒.๖ (๘๒)	๕๕.๐ (๑๖๔)
ไม่ทันสมัย	๔๒.๐ (๓๔)	๔๒.๖ (๒๖)	๔๗.๔ (๗๔)	๔๕.๐ (๑๓๔)
รวม	๑๐๐.๐ (๘๑)	๑๐๐.๐ (๖๑)	๑๐๐.๐ (๑๕๖)	๑๐๐.๐ (๒๔๕)

chi-square 0.81 df. = 2 not significant

จะเห็นได้ว่า บุคคลที่ทันสมัย คือ บุคคลที่มีได้ประกอบอาชีพ ร้อยละ ๕๘.๐ แต่ความแตกต่างของการประกอบอาชีพไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับความทันสมัยด้านการยอมรับความคิดใหม่ ๆ และเชื่อในเรื่องความสามารถของบุคคล แสดงว่าบุคคลที่ประกอบอาชีพต่างกัน มิได้เป็นสาเหตุทำให้บุคคลมีความทันสมัยหรือไม่ทันสมัย

ความทันสมัยด้านการยอมรับความคิดใหม่ ๆ และเชื่อในความสามารถของบุคคลกับรายได้ปัจจุบัน ปัจจุบันไม่สามารถประกอบอาชีพได้เต็มที่ บางคนได้เก็บเงินไว้เมื่อสมัยประกอบอาชีพได้

เพื่อมาใช้จ่ายยามประกอบอาชีพไม่ได้ บางคนประกอบอาชีพไม่ได้แต่มีบุตรหลานเลี้ยงดู และบุตรหลานออกค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้หมด ฉะนั้น รายได้ของคนชราปัจจุบันจึงมีได้มาจากการประกอบอาชีพโดยตรง จากตัวอย่างมีบุคคลชราที่มีได้ประกอบอาชีพร้อยละ ๖๗.๐ (ตารางที่ ๕) ความแตกต่างของระดับรายได้ปัจจุบันจะมีผลต่อความทันสมัยหรือไม่ ดังตาราง

ตารางที่ ๒๕

ความทันสมัยด้านการยอมรับความคิดใหม่ ๆ และเชื่อในความสามารถส่วนบุคคล
แยกตามระดับรายได้ปัจจุบัน

ความทันสมัย	รายได้ต่อเดือน (บาท)				รวม
	ต่ำกว่า ๑๐๐	๑๐๑-๕๐๐	๕๐๑-๑,๐๐๐	๑,๐๐๑ ขึ้นไป	
ทันสมัย	๔๒.๑ (๒๕)	๕๕.๖ (๗๐)	๔๙.๒ (๒๔)	๕๙.๑ (๓๙)	๕๕.๕ (๑๖๓)
ไม่ทันสมัย	๕๗.๙ (๒๓)	๔๔.๔ (๕๖)	๕๐.๘ (๓๐)	๔๐.๙ (๒๗)	๔๕.๕ (๑๓๖)
รวม	๑๐๐.๐ (๔๘)	๑๐๐.๐ (๑๒๖)	๑๐๐.๐ (๕๔)	๑๐๐.๐ (๖๖)	๑๐๐.๐ (๒๙๙)

chi-square 1.11 df. = 3 not significant

พบว่าความแตกต่างของระดับรายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับความทันสมัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงกล่าวได้ว่า ความแตกต่างของรายได้มิได้เป็นสาเหตุที่ทำให้คนชราทันสมัยหรือไม่ อาจจะเนื่องมาจากสาเหตุอื่น เพราะรายได้นี้อาจจะมาจากจำนวนเงินที่บุตรหลานได้ให้ไว้ใช้จ่าย เมื่อต้องการใช้จ่าย นอกเหนือจากค่าใช้จ่ายประจำวันในบ้านซึ่งบุตรหลานออกเองก็ได้ แต่คนชราที่มีรายได้สูงมีความทันสมัยมากกว่าคนชราที่มีรายได้ต่ำ จากตารางเห็นได้ว่า คนชราที่ทันสมัยคือคนชราที่มีรายได้ระดับเดือนละ ๑,๐๐๑ บาทขึ้นไป มีจำนวนร้อยละ ๕๙.๑

ความทันสมัยด้านการยอมรับความคิดใหม่ ๆ และเชื่อในความสามารถของบุคคลกับลักษณะโครงสร้างครอบครัว โครงสร้างของครอบครัวที่คนชราอาศัยอยู่ในปัจจุบัน โดยพิจารณาตามสายสัมพันธ์ของเครือญาติที่อยู่ร่วมกันในครอบครัว ลักษณะความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวจะมีส่วนเสริมสร้างความคิดที่ทันสมัยของคนชราในด้านการยอมรับความคิดใหม่ ๆ หรือเชื่อในความสามารถของบุคคลหรือไม่ จากผลการศึกษาพบว่า

ตารางที่ ๒๖

ความทันสมัยด้านการยอมรับความคิดใหม่ ๆ และเชื่อในความสามารถ
ของบุคคลกับโครงสร้างครอบครัว

ความทันสมัย	ลักษณะโครงสร้างของครอบครัว			รวม
	ครอบครัวเดี่ยว	ครอบครัวขยาย	อยู่สถานสงเคราะห์ อยู่คนเดียว อาศัยผู้อื่น อื่น ๆ	
ทันสมัย	๕๑.๒ (๒๒)	๕๓.๔ (๗๔)	๕๘.๖ (๖๕)	๕๕.๐ (๑๖๖)
ไม่ทันสมัย	๔๘.๘ (๑๕๑)	๔๖.๖ (๖๕)	๔๑.๔ (๔๖)	๔๕.๐ (๑๓๖)
รวม	๑๐๐.๐ (๔๓)	๑๐๐.๐ (๑๔๘)	๑๐๐.๐ (๑๑๑)	๑๐๐.๐ (๓๐๒)

chi-square .98 df. = # not significant

คนชราที่ทันสมัยเป็นคนชราที่อยู่คนเดียว อยู่สถานสงเคราะห์หรืออาศัยผู้อื่น คือมีจำนวนร้อยละ ๕๘.๖ รองลงมาคือคนชราที่อยู่ในครอบครัวขยาย ทันสมัยร้อยละ ๕๓.๔ แต่ความทันสมัยด้านการยอมรับความคิดใหม่ ๆ และเชื่อในความสามารถของบุคคลมิได้มีความสัมพันธ์กับความแตกต่างของลักษณะโครงสร้างของครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าการที่คนชราอยู่ในครอบครัวลักษณะใดก็ตาม มิได้มีผลต่อความทันสมัยส่วนบุคคลเลย

ด้านการวางแผนและคำนึงถึงเหตุผล

การกระทำสิ่งใดก็ตาม ไม่ว่าเรื่องเล็กหรือใหญ่ต้องมีการวางแผนล่วงหน้าอยู่เสมอเพื่อจะได้ประสบผลสำเร็จ เรื่องของการดำเนินชีวิตเป็นเรื่องสำคัญสำหรับทุกคน บุคคลที่ทันสมัยเป็นบุคคล

ที่คำนึงถึงเหตุผลและมีการวางแผนในชีวิต ต้องการให้บุตรหลานก้าวหน้ากว่าตนเอง การกระทำกิจการใด ๆ ก็ตาม การตั้งแผนนั้นก็มิขึ้นตอนและวิธีการที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย แต่ละขั้นตอนย่อมมีปัญหา บุคคลที่มีเหตุผลย่อมจะบรรลุเป้าหมายได้อย่างไรไม่มีอุปสรรคและปัญหา อีกนัยหนึ่งการทำอะไรอย่างมีเหตุผลย่อมเกิดความผิดพลาดได้ยาก และไม่มีปัญหา มาก จากผลการศึกษาครั้งนี้เมื่อถามถึงการวางแผนชีวิตของคนชราเมื่อยังหนุ่มสาวว่ามีแผนชีวิตไว้ในยามชราหรือไม่ ส่วนใหญ่จะตอบว่าไม่ได้วางแผนชีวิตไว้เลย บ่อยๆให้เป็นไปเรื่อย ๆ ดังเช่นคนชราที่ได้ให้ความคิดไว้ว่าการดำเนินชีวิตที่ประสบความสำเร็จต้องมีการวางแผนล่วงหน้า เพราะจากประสบการณ์ที่ผ่านมาเห็นว่า แผนการดำเนินชีวิตเป็นเรื่องสำคัญ จากการศึกษาถึงความแตกต่างของลักษณะพื้นฐานทางสังคมว่ามีความสัมพันธ์กับความทันสมัยในด้านการวางแผนและคำนึงถึงเหตุผลหรือไม่ ปรากฏว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังจะพบในผลการศึกษาดังต่อไปนี้

ความสัมพันธ์ด้านการวางแผนและคำนึงถึงเหตุผลแยกตามเพศ

ตารางที่ ๒๗

ความสัมพันธ์ด้านการวางแผนและคำนึงถึงเหตุผลแยกตามเพศ

ความทันสมัย	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ทันสมัย	๗๑.๔ (๖๔)	๖๘.๔ (๑๔๕)	๖๘.๓ (๒๑๐)
ไม่ทันสมัย	๒๘.๖ (๒๖)	๓๑.๖ (๖๗)	๓๐.๗ (๙๓)
รวม	๑๐๐.๐ (๘๑)	๑๐๐.๐ (๒๑๒)	๑๐๐.๐ (๓๐๓)

chi-square .15 df. = 1 not significant

จากผลการศึกษาปรากฏว่า เพศชายหันสมัยร้อยละ ๗๑.๔ ขณะที่เพศหญิงหันสมัยร้อยละ ๖๔.๔ ความสัมพันธ์ของความแตกต่างของเพศกับความหันสมัยจึงไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะความแตกต่างของเพศมิได้เป็นสาเหตุให้หันสมัยหรือไม่หันสมัยในด้านการวางแผนและคำนึงถึงเหตุผล

ความหันสมัยด้านการวางแผนและคำนึงถึงเหตุผลกับระดับการศึกษา บุคคลที่มีการศึกษามักเป็นบุคคลที่มีความขี้คิด จะกระทำการต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงเหตุผล ผลดีผลเสีย และมีแผนล่วงหน้าเสมอ เพราะจากการศึกษาที่ได้รับรู้มาสอนให้บุคคลมีเหตุผลในการแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้กับชีวิตจริง นิสัยหรือความเคยชิน ดังแผนการศึกษาของชาติที่สนับสนุนให้ทุกคนรู้หนังสือเพื่อนำเอาสิ่งที่พบเห็นหรือได้อ่านมาใช้กับชีวิตประจำวัน เนื่องจาก การอ่านออกเขียนได้นี้ทำให้สามารถเข้าใจเรื่องต่าง ๆ ได้ จะให้คนอื่นเขาเป็นฝ่ายบ่อนไม่ได้ ต้องศึกษาด้วยตนเอง เพราะในสังคมกรุงเทพฯ ภาวะเศรษฐกิจเช่นปัจจุบันทำให้บุคคลคำนึงถึงแต่ปากท้องของตนเอง เพื่อมีชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข เรื่องหวังพึ่งคนอื่นนั้นเป็นไปได้อย่าง

ตารางที่ ๒๘

ความหันสมัยด้านการวางแผนและคำนึงถึงเหตุผลกับระดับการศึกษา

ความหันสมัย	ระดับการศึกษา					รวม
	ไม่รู้หนังสือ	ป.๑-ป.๔	ม.๑-ม.๓	ม.๔-ม.๖	ม.๗ ขึ้นไป	
หันสมัย	๖๖.๑ (๗๘)	๗๗.๔ (๔๑)	๖๐.๐ (๘)	๖๗.๔ (๓๑)	๗๑.๔ (๕๑)	๖๔.๓ (๒๑๐)
ไม่หันสมัย	๓๓.๙ (๔๐)	๒๒.๖ (๑๒)	๔๐.๐ (๖)	๓๒.๖ (๑๕)	๒๘.๒ (๒๐)	๓๐.๗ (๘๓)
รวม	๑๐๐.๐ (๑๑๘)	๑๐๐.๐ (๕๓)	๑๐๐.๐ (๑๔)	๑๐๐.๐ (๔๖)	๑๐๐.๐ (๗๑)	๑๐๐.๐ (๓๐๓)

chi-square 3.09 df. = 4 not significant

พบว่าคนชราที่ทันสมัย คือคนชราที่มีระดับความรู้ ป.๑-ป.๔ มีจำนวนร้อยละ ๗๗.๔ แต่ความแตกต่างของระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับความทันสมัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมิได้ เป็นสาเหตุให้คนชราที่มีความทันสมัยหรือไม่ทันสมัยในด้านของการวางแผนและเป็นคนมีเหตุผล เมื่อนำตารางมารวมกันเป็น degree of freedom เป็น ๑ แล้วก็ไม่ มีนัยสำคัญทางสถิติ

ความทันสมัยกับการวางแผนและคำนึงถึงเหตุผลกับอาชีพเมื่อวัยก่อน ๖๐ ปี อาชีพบาง อาชีพต้องมีการแข่งขันเพื่อประสพผลสำเร็จและมีความก้าวหน้า มีความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต สิ่งเหล่านี้เกิดจากประสบการณ์ในชีวิตที่ได้ เรียนรู้จากสังคม จึงจำเป็นต้องทำอะไรอย่างมีเหตุผลและมีแผนในการตัดสินใจ ปัญหา การได้เข้าร่วมในสังคม มีการแลกเปลี่ยนแต่แฝงไว้ด้วยความต้องการของแต่ละคน เพื่อความสำเร็จอย่างใดอย่างหนึ่ง แน่แน่นอนแต่ละบุคคลย่อม เก็บเกี่ยวผลประโยชน์ใส่ตนเอง เมื่อเกิดความผิดพลาดแล้วย่อมหาสาเหตุว่าเป็นเช่นนี้เพราะอะไร ก็ต้องใช้เหตุผลและวิจารณญาณ การดำเนินชีวิตอัน เป็นช่วงเวลานานกว่ากลุ่มบุคคลอื่นของคนชราย่อม เป็นบทเรียนที่ดี แม้ว่ามันจะสายเกินไปที่จะปรับปรุงในด้านการประกอบอาชีพได้ แต่ก็สามารถถ่ายทอดความคิดให้คนรุ่นหลังได้รับรู้ สิ่งเหล่านี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในอาชีพที่ประกอบในวัย เมื่อประกอบอาชีพได้ ส่วนจะมีผลต่อความทันสมัยหรือไม่ นั้น จะได้ดูในผลการศึกษาต่อไป

ตารางที่ ๒๔

ความทันสมัยด้านการวางแผนและค้ำึงถึง เหตุผลแยกตามอาชีพยก่อน ๖๐ ปี

ความทันสมัย	อาชีพ			รวม
	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	เกษตรกรรม	รับจ้าง ค้าขาย อื่น ๆ	
ทันสมัย	๖๔.๑ (๕๖)	๖๒.๔ (๓๔)	๗๑.๘ (๑๑๒)	๖๔.๒ (๒๐๗)
ไม่ทันสมัย	๓๐.๔ (๒๔)	๓๗.๑ (๒๓)	๒๘.๒ (๔๔)	๓๐.๘ (๙๒)
รวม	๑๐๐.๐ (๘๑)	๑๐๐.๐ (๖๒)	๑๐๐.๐ (๑๕๖)	๑๐๐.๐ (๒๔๙)

chi-square 1.65 df. = 2 not significant

พบว่าคนชราที่มีความทันสมัย คือคนชราที่เดิมเคยประกอบอาชีพรับจ้าง ค้าขาย ประกอบกิจการส่วนตัว และอื่น ๆ มีจำนวนร้อยละ ๗๑.๘ แต่ความแตกต่างของอาชีพมิได้มีความสัมพันธ์กับความทันสมัยทางด้านการวางแผนและมีเหตุผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงสรุปได้ว่าความแตกต่างของอาชีพเดิมก่อนเข้าสู่วัยชรา มีได้มีส่วนทำให้คนชราเป็นคนที่มีการวางแผนและมีเหตุผล การที่คนชราที่มีความทันสมัยด้านนี้ เေါ่งมาจากสาเหตุอื่น ซึ่งเราก็ไม่สามารถศึกษาได้ว่ามาจากสาเหตุใด

ความทันสมัยด้าน การวางแผนและค้ำึงถึงเหตุผลกับรายได้ รายได้ปัจจุบัน เป็นสิ่งบ่งบอกถึงฐานะการเป็นอยู่ในวัยชรา ถ้ามีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ ย่อมมีปัญหาด้านอื่น ๆ ตามมา อีกนัยหนึ่งบุคคลที่ประสบปัญหาทางด้าน เศรษฐกิจในวัยชรา มีรายได้น้อย ไม่พอใช้จ่าย เนื่องจากมิได้วางแผนไว้ในยามชราเมื่อประกอบอาชีพไว้ สำหรับคนชราที่มีรายได้สูง มีเงินใช้จ่ายในวัยชราจะเป็นบุคคลที่ค้ำึงถึงเหตุผลและวางแผนชีวิตไว้ สิ่งเหล่านี้เป็นบุคลิกลักษณะ เฉพาะคนที่ได้สะสมมา มิใช่เกิดเมื่อวัยชรา จึงสมควรศึกษาถึงว่าระดับของรายได้ปัจจุบันนี้มีผลต่อการ เป็นคนมีเหตุผลและการวางแผนหรือไม่

ตารางที่ ๓๐

ความทันสมัยด้านการวางแผนและคำนึงถึงเหตุผลกับรายได้ปัจจุบัน

ความทันสมัย	รายได้ปัจจุบัน (บาท)				รวม
	ต่ำกว่า ๑๐๐	๑๐๑-๕๐๐	๕๐๑-๑,๐๐๐	๑,๐๐๑ ขึ้นไป	
ทันสมัย	๖๓.๓ (๓๑)	๖๖.๗ (๘๔)	๖๙.๕ (๔๑)	๗๗.๓ (๕๑)	๖๙.๐ (๒๐๗)
ไม่ทันสมัย	๓๖.๗ (๑๘)	๓๓.๓ (๕๒)	๓๐.๕ (๑๘)	๒๒.๗ (๑๕)	๓๑.๐ (๙๓)
รวม	๑๐๐.๐ (๕๙)	๑๐๐.๐ (๑๒๖)	๑๐๐.๐ (๕๙)	๑๐๐.๐ (๖๖)	๑๐๐.๐ (๓๐๐)

chi-square 3.19 df. = 3 not significant

ผลการศึกษาปรากฏว่า ความแตกต่างของรายได้ ไม่สัมพันธ์กับความทันสมัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่ารายได้ที่แตกต่างกันไม่เป็นสาเหตุให้คนชราทันสมัย หรือไม่ทันสมัย ทั้งนี้เนื่องมาจากบุคคลที่ไม่เคยวางแผนชีวิตในวัยที่ผ่านมา ทำให้มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่มั่นคง ไม่มีเงินเหลือเก็บ หรือปัจจุบันไม่สามารถประกอบอาชีพ เพื่อให้มีรายได้เลี้ยงตนเองได้ เช่น คนชราในสถานสงเคราะห์ไม่มีรายได้เลย มีบ้างก็จากการที่คนเข้ามาบริจาคหรือมีญาติให้เพียงเล็กน้อย ดังที่ได้กล่าวในปัญหาเบื้องต้นของคนชราแล้วว่า ส่วนใหญ่คนชราประสบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ เมื่อดูจากจำนวนรวมของรายได้ปรากฏว่า คนชราที่มีรายได้สูงระดับเดือนละ ๑,๐๐๑ บาท คือร้อยละ ๗.๓ มีความทันสมัยด้านมีเหตุผลและวางแผนการดำเนินชีวิต แต่รายได้ปัจจุบันมิได้เป็นสาเหตุที่แท้จริง

ความทันสมัยด้านการวางแผนและคำนึงถึงเหตุผลกับลักษณะโครงสร้างครอบครัวปัจจุบัน
การอยู่ในครอบครัวที่มีลักษณะแตกต่างกัน ทำให้ความสัมพันธ์ของสมาชิกแตกต่างกันไปด้วย คนชราที่อยู่ในแวดวงของบุตรหลานจะทำอะไรต้องคิดถึงผลได้ผลเสียอย่างมีเหตุผล เพื่อจะได้เป็นตัวอย่างที่ดี

และเป็นที่เคารพนับถือของบุตรหลาน ทำอะไรต้องมีแผน เพื่อมิให้เกิดความผิดพลาด ดังนั้น จึงควรศึกษาถึงโครงสร้างของครอบครัวด้วย

ตารางที่ ๓๑

ความทันสมัยด้านการวางแผนและคำนึงถึงเหตุผลกับลักษณะโครงสร้างครอบครัวปัจจุบัน

ความทันสมัย	ลักษณะโครงสร้างครอบครัว			รวม
	ครอบครัวเดี่ยว	ครอบครัวขยาย	อยู่สถานสงเคราะห์ อาศัยผู้อื่น อยู่คนเดียว	
ทันสมัย	๗๖.๗ (๓๓)	๖๘.๔ (๑๐๒)	๗๐.๐ (๗๕)	๖๘.๓ (๒๑๐)
ไม่ทันสมัย	๒๓.๓ (๑๐)	๓๑.๑ (๔๖)	๓๐.๐ (๓๗)	๓๐.๗ (๘๓)
รวม	๑๐๐.๐ (๔๓)	๑๐๐.๐ (๑๔๘)	๑๐๐.๐ (๑๑๒)	๑๐๐.๐ (๓๐๓)

chi-square 1.43 df. = 2 not significant

คนชราที่ทันสมัย (คือคนชราที่อยู่ในครอบครัวเดี่ยว) คือมีจำนวนร้อยละ ๗๖.๗ เมื่อดูด้านความสัมพันธ์ของตัวแปร ผลออกมาว่าความแตกต่างของลักษณะครอบครัวมิได้มีความสัมพันธ์กับความทันสมัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่คนชราที่มีความทันสมัยและไม่ทันสมัยด้านนี้ เหตุผลและวางแผนชีวิต อาจเนื่องมาจากประสบการณ์ในชีวิตที่ผ่านมา ทำให้รู้จักใช้ความคิดอย่างมีเหตุผลและมีแผน เพราะชีวิตที่ผ่านมาหลายรูปแบบ และพบปัญหาต่าง ๆ มากมาย ทั้งที่ตนเองประสบและได้รับจากคนอื่น ต้องการให้บุตรหลานประสบความสำเร็จในชีวิต จึงมีความคิดไปในทางที่มีเหตุผลและมีแผนเพื่อความราบรื่นในชีวิต เมื่อหันมาดูในแง่ของความสัมพันธ์ของตัวแปร เป็นร้อยละ จะเห็นได้ว่าลักษณะครอบครัวเดี่ยวและขยายมีความแตกต่างกันร้อยละ ๗.๔ แสดงว่าลักษณะครอบครัวที่แตกต่างกันทำให้คนชราที่มีความทันสมัยในด้านการวางแผนและคำนึงถึงเหตุผลได้เหมือนกัน

จากความทันสมัยทั้ง ๕ แบบที่ได้กล่าวมาแล้ว คนชราอาจจะมีคามทันสมัยในบางแบบเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากความแตกต่างทางลักษณะบางอย่างของคนชราที่มีได้ศึกษาถึง จึงนำทั้ง ๕ แบบมารวมกัน แล้วนำ ๕ มาหารจากความถี่ของข้อมูลทั้งหมดออกมาเป็นความถี่รวมทั้ง ๕ แบบ ดังตารางความทันสมัยรวมที่จะกล่าวต่อไป เพราะคนชราอาจทันสมัยในบางด้าน ไม่ใช่ทุกด้าน จึงนำมาวมกันแล้วหาตัวกลาง (mean) ถ้าค่าที่ออกมาสูงกว่าตัวกลางทั้งหมด เป็นคามทันสมัย ถ้าต่ำกว่าตัวกลางทั้งหมดแสดงว่าไม่ทันสมัย ผลปรากฏดังต่อไปนี้

คามทันสมัยรวมของคนชราที่ทำการศึกษากับเพศ

จากความแตกต่างของเพศที่แตกต่างกันโดยธรรมชาติแล้ว และข้อมูลที่กล่าวแล้วใน ๕ แบบของความทันสมัย มีนัยสำคัญบ้างในบางแบบ จึงจำเป็นต้องนำมาวมกันว่าเพศมีผลต่อคามทันสมัยรวมหรือไม่

ตารางที่ ๓๒

คามทันสมัยรวมของคนชราที่ศึกษากับความแตกต่างของเพศ

คามทันสมัย	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ทันสมัย	% ๗๘.๐ N (๗๑)	๖๔.๒ (๕๓๖)	๖๘.๓ (๒๐๗)
ไม่ทันสมัย	% ๒๒.๐ N (๒๐)	๓๕.๘ (๓๖)	๓๑.๗ (๙๖)
รวม	% ๑๐๐.๐ N (๙๑)	๑๐๐.๐ (๒๑๒)	๑๐๐.๐ (๓๐๓)

chi-square 5.65 df. = 1 significant at .02

จากตารางพบว่า คนชราชายร้อยละ ๗๘.๐ มีความทันสมัย ขณะที่คนชราหญิงทันสมัยร้อยละ ๖๔.๒ และความสัมพันธ์ของความทันสมัยกับความแตกต่างของเพศมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ความแตกต่างของเพศตามธรรมชาติย่อมมีความแตกต่างทางด้านกรอบมั่งสอนที่ได้มาจากวัฒนธรรม บรรทัดฐานของสังคม มีกรอบของสังคมหล่อหลอมบุคลิกภาพแต่ละเพศไม่เหมือนกัน เพศชายเป็นผู้หาเลี้ยงบุคคลในครอบครัว เป็นหัวหน้าครอบครัว ต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับสมาชิกในครอบครัว จึงต้องเป็นคนทันสมัยมากกว่าผู้หญิง ส่วนผู้หญิงที่ศึกษาจากตัวอย่างก็มีความทันสมัยเป็นจำนวนที่สูงด้วย มีไม่ทันสมัยจำนวนน้อย จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า คนชราชาย เป็นคนที่มีความทันสมัยกว่าเพศหญิง

ความทันสมัยรวมของคนชราที่ทำการศึกษากับระดับการศึกษา

ระดับการศึกษาในวัยที่ผ่านมา จะ เป็นสิ่งที่กำหนดอาชีพซึ่งเป็นที่มาของรายได้ที่แตกต่างกัน แต่การศึกษาของบุคคลในวัยชรา นั้น โอกาสที่ ได้รับการศึกษาเบื้องต้นไม่ทัดเทียมกัน สมัยเมื่อคนชรายังอยู่ในวัยเยาว์ การศึกษา ยังไม่แพร่หลาย ผู้ได้รับการศึกษาระดับสูงมักจะเป็นผู้ชาย ส่วนผู้หญิงจำนวนมากเรียนถึงชั้นประถมศึกษา ๔ เท่านั้น จึงต้องศึกษาว่า ระดับการศึกษาจะมีผลต่อความทันสมัยหรือไม่ จากการศึกษาพบว่า

ตารางที่ ๓๓

ความทันสมัยรวมของคนชราที่ทำการศึกษากับระดับการศึกษา

ความทันสมัย	ระดับการศึกษา					รวม
	ไม่รู้หนังสือ	ป.๑-ป.๔	ม.๑-ม.๓	ม.๔-ม.๖	ม.๗ ขึ้นไป	
ทันสมัย	% ๕๗.๖ N (๖๘)	๓๕.๕ (๔๐)	๗๓.๓ (๑๑)	๘๕.๘ (๓๙)	๖๙.๐ (๔๙)	๖๘.๓ (๒๐๗)
ไม่ทันสมัย	% ๔๒.๔ N (๕๐)	๒๔.๕ (๑๓)	๒๖.๗ (๔)	๑๔.๒ (๗)	๓๑.๐ (๒๒)	๓๑.๗ (๙๖)
รวม	% ๑๐๐.๐ N (๑๑๘)	๑๐๐.๐ (๕๓)	๑๐๐.๐ (๑๕)	๑๐๐.๐ (๔๖)	๑๐๐.๐ (๗๑)	๑๐๐.๐ (๓๐๓)

chi-square 13.41 df. = 4 significant at .01

บุคคลที่ทันสมัยคือบุคคลที่มีระดับการศึกษาชั้นมัธยมปีที่ ๔ - มัธยมปีที่ ๖ คือมีจำนวนร้อยละ ๘๕.๘ ส่วนคนชราที่ไม่ทันสมัย คือ คนชราที่ไม่รู้หนังสือ ความแตกต่างของระดับการศึกษากับความสัมพันธ์ของความทันสมัย จึงมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวได้ว่า คนชราที่มีการศึกษาสูง ทันสมัยกว่าคนชราที่มีการศึกษาน้อย หรือพวกที่ไม่รู้หนังสือเลย จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า คนชราที่มีการศึกษาสูง มีความทันสมัยกว่าคนชราที่มีการศึกษาระดับต่ำ

ความทันสมัยรวมของคนชราที่ทำการศึกษากับอาชีพในวัยที่ผ่านมา

อาชีพของแต่ละคนนั้นใช้ความสามารถคนละแบบกัน ผู้มีการศึกษาสูงจะทำงานแบบใช้ความคิด ความสามารถเฉพาะอย่าง หรืออาชีพที่เรียนมา บางอาชีพใช้แรงงานโดยไม่ต้องอาศัยความชำนาญ แม้ว่าชีวิตทุกคนต้องขึ้นอยู่กับปัจจัย ๔ เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค นอกจากนี้ยังต้องมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ทำให้ชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุขและต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม คือ การคมนาคมติดต่อ ความสมบูรณ์ทางร่างกาย ต้องมีการพักผ่อน ความมั่นคงทางอารมณ์

เมื่อเข้าสู่วัยชรา บางคนยังทำงานเป็นปกติเหมือนในวัยที่ผ่านมา เพราะการประกอบอาชีพทำให้เขาได้สิ่งตอบแทนนอกจากเงินเพื่อจัดหาซื้อสิ่งต่าง ๆ มาใช้จ่ายแล้ว ยังช่วยให้เขาได้พบปะสังสรรค์กับผู้อื่น มีความรู้สึกที่ตนเองยังเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เนื่องจากได้มีโอกาสแสดงออกของร่างกาย เกิดความกระตือรือร้น รู้สึกมั่นคง รู้สึกว่าได้ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ สิ่งเหล่านี้ทำให้ได้รับข่าวสารแปลก ๆ ใหม่ ๆ จึงมีผลต่อความทันสมัย จากการศึกษาความทันสมัยของคนอายุยาพบว่า อาชีพมีอิทธิพลต่อความทันสมัย^๑ อีกนัยหนึ่งคนเราที่ปัจจุบันมิได้ประกอบอาชีพ แต่อาชีพที่เขาทำในวัยที่ผ่านมามีผลต่อการดำเนินชีวิตของเขา จึงต้องศึกษาว่า อาชีพในวัยที่ผ่านมามีผลต่อความทันสมัยหรือไม่

^๑สถาบันวิจัยทางสังคมศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ความทันสมัยส่วนบุคคล,

ตารางที่ ๓๔

ความทันสมัยรวมของคนชราที่ทำการศึกษากับอาชีพในวัยที่ผ่านมา

ความทันสมัย	อาชีพ			รวม
	ไม่ได้ประกอบอาชีพ	เกษตรกรรม	ประกอบอาชีพอื่น ๆ	
ทันสมัย	% ๗๕.๓ N (๖๑)	๖๑.๓ (๓๘)	๖๗.๙ (๑๐๖)	๖๘.๖ (๒๐๕)
ไม่ทันสมัย	% ๒๔.๗ N (๒๐)	๓๘.๗ (๒๔)	๓๒.๑ (๕๐)	๓๑.๔ (๙๔)
รวม	% ๑๐๐.๐ N (๘๑)	๑๐๐.๐ (๖๒)	๑๐๐.๐ (๑๕๖)	๑๐๐.๐ (๒๕๙)

chi-square 3.26 df. = 2 not significant

เมื่อนำความทันสมัยแต่ละด้านมารวมกัน ปรากฏว่า บุคคลที่ทันสมัย เป็นบุคคลที่ไม่ได้ประกอบอาชีพในวัยที่ผ่านมา ร้อยละ ๗๕.๓ จำนวนรองลงมาคือ พวกที่จะประกอบอาชีพอื่น ๆ มีร้อยละ ๖๗.๙ ความสัมพันธ์ของความทันสมัยกับความแตกต่างของอาชีพในวัยที่ผ่านมาจึงไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่เป็นเช่นนี้เพราะอาชีพ เดิมมิได้ เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้คนชราทันสมัยหรือไม่ อาจจะมีสาเหตุอื่น จึงหันไปดูที่รายได้

ความทันสมัยรวมของคนชราที่ศึกษากับความแตกต่างของรายได้

การประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน ทำให้มีรายได้ในระดับที่แตกต่างกัน เป็นธรรมดาที่คนรวยมักจะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ เช่น มีการเก็บเงินไว้ใช้ซื้อของหรือเก็บไว้รักษาตัว เพื่อเตรียมตัวไว้เมื่อเข้าสู่วัยชราประกอบอาชีพไม่ได้ การที่รายได้แตกต่างกันนี้ทำให้คนรวยกับคนจนมีความทันสมัยในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูบุตร การรับข่าวสาร ความสนใจ หักศนคดีย่อมแตกต่างกันออกไป คนจนไม่สามารถหาสิ่งอำนวยความสะดวกสบาย ไม่มีเวลาที่จะสนใจในเรื่องนอกเหนือจากการทำมาหากินเพื่อปากท้อง

ของบุคคลในครอบครัว บางครั้งไม่มีเวลาได้ดูแลบุตรเลย เมื่ออยู่ในวัยชราไม่มีรายได้เพื่ออำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้กับตนเอง ซึ่งส่วนใหญ่คนชราในสถานสงเคราะห์ประสบปัญหาเรื่องไม่มีรายได้ และร่างกายไม่แข็งแรงที่จะประกอบอาชีพได้ จึงทำการศึกษาว่า คนชราที่มีรายได้สูงกับรายได้ต่ำ จะมีความสัมพันธ์กับความทันสมัยไปในทางใด ดังตารางที่ ๓๔

ตารางที่ ๓๔

ความทันสมัยรวมของคนชราที่ศึกษากับความแตกต่างของรายได้ปัจจุบัน

ความทันสมัย	รายได้ต่อเดือน (บาท)				รวม
	ต่ำกว่า ๑๐๐	๑๐๑-๕๐๐	๕๐๑-๑,๐๐๐	๑,๐๐๑ ขึ้นไป	
ทันสมัย	% ๕๘.๓ N (๒๘)	๖๔.๓ (๘๑)	๖๘.๕ (๔๑)	๘๑.๘ (๕๕)	๖๘.๒ (๒๐๔)
ไม่ทันสมัย	% ๔๑.๗ N (๒๐)	๓๕.๗ (๔๕)	๓๐.๕ (๑๘)	๑๘.๒ (๑๒)	๓๑.๘ (๘๕)
รวม	% ๑๐๐.๐ N (๔๘)	๑๐๐.๐ (๑๒๖)	๑๐๐.๐ (๕๙)	๑๐๐.๐ (๖๖)	๑๐๐.๐ (๒๙๔)

chi-square 8.75 df. = 3 significant at .05

จากการรวมความทันสมัยพบว่า ผู้ที่มีความทันสมัยเมื่อมองจากหลายด้านรวมกัน คือ ผู้ที่มีรายได้ ๑,๐๐๑ บาทขึ้นไป มีจำนวนร้อยละ ๘๑.๘ จำนวนรองลงมาคือ ผู้ที่มีรายได้เดือนละ ๕๐๑-๑,๐๐๐ บาท มีจำนวนร้อยละ ๖๘.๕ ความสัมพันธ์ของความทันสมัยกับความแตกต่างของรายได้ปัจจุบันมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าผู้ที่มีรายได้สูงทันสมัยกว่าผู้ที่มีรายได้ต่ำ เป็นไปตามสมมติฐานที่ว่าคนชราที่มีฐานะทางเศรษฐกิจมั่นคง เป็นคนทันสมัยกว่าคนที่ฐานะทางเศรษฐกิจไม่มั่นคง

ความทันสมัยรวมของคนชราที่ศึกษากับความแตกต่างของลักษณะครอบครัว

ลักษณะพื้นฐานทางสังคมอีกอย่างหนึ่งที่เราไม่ควรมองข้ามไปก็คือ ขนาดของครอบครัวมีผลต่อความทันสมัยหรือไม่ ซึ่งแต่เดิมครอบครัวแบบเกษตรกรรมต้องใช้แรงงานคนช่วย จึงมีสมาชิกอยู่รวมกันจำนวนมาก ญาติพี่น้องที่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตจะรวมกันอยู่ในครอบครัวลักษณะ เป็นครอบครัวใหญ่ เรียกว่าครอบครัวขยาย (extended family)^๑ เมื่อสังคมกลายเป็นระบบอุตสาหกรรม การที่ต้องพึ่งพาอาศัยกันแรงงานก็ลดน้อยลงไป ความสัมพันธ์ ทัศนคติ การปฏิบัติต่อกันของสมาชิกย่อมเปลี่ยนไปเมื่อเข้าสู่สังคมแบบเมือง เช่น กรุงเทพฯ ได้มีวิทยาการแปลก ๆ ใหม่ ๆ เข้ามา ย่อมต้องปรับตัวอยู่เสมอ ต่างก็ต้องประกอบอาชีพแยกกันออกไปเป็นครอบครัวที่ประกอบไปด้วย สามี ภรรยา และบุตรหรืออาจมีญาติสนิท เช่น บิดา มารดา หรือพี่น้องอาศัยอยู่ด้วยเป็นครอบครัวเดี่ยว (nuclear family) ลักษณะของครอบครัวจะมีผลต่อความทันสมัยอย่างไร จากผลการศึกษาพบว่า

^๑ ประเสริฐ แยมกลิ่นรุ่ง, "ครอบครัวในสังคมไทย," แผนกตำราและคำบรรยาย, คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หน้า ๑ (โรเนียว).

ตารางที่ ๓๖

ความทันสมัยรวมของคนชราที่ศึกษากับความแตกต่างของลักษณะครอบครัว

ความทันสมัย	ลักษณะโครงสร้างครอบครัว			รวม
	ครอบครัวขยาย <i>holer</i>	ครอบครัวเดี่ยว <i>ruer</i>	อยู่สถานสงเคราะห์ อยู่คนเดียว อาศัย- ผู้อื่นอยู่	
ทันสมัย	% ๗๖.๗ N (๓๓)	๖๘.๒ (๑๐๑)	๖๕.๒ (๗๓)	๖๘.๓ (๒๐๗)
ไม่ทันสมัย	% ๒๓.๓ N (๑๐)	๓๑.๘ (๔๗)	๓๔.๘ (๓๘)	๓๑.๗ (๘๖)
รวม	% ๑๐๐.๐ N (๔๓)	๑๐๐.๐ (๑๔๘)	๑๐๐.๐ (๑๑๒)	๑๐๐.๐ (๓๐๓)

chi-square 2.03 df. = 2 not significant

ความทันสมัยในทุก ๆ ด้านรวมกันแล้วปรากฏว่า คนชราที่อยู่ในครอบครัวเดี่ยว มีแนวโน้มทันสมัยมากที่สุด คือร้อยละ ๗๖.๗ รองลงมาคือ บุคคลที่อยู่ในครอบครัวขยาย ร้อยละ ๖๘.๒ ความสัมพันธ์ของความทันสมัยไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับลักษณะโครงสร้างครอบครัว แต่เมื่อมาพิจารณาความแตกต่างของอัตราร้อยละของลักษณะครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยายมีความแตกต่างกันร้อยละ ๘.๕ จึงสามารถกล่าวได้ว่า ลักษณะครอบครัวที่ต่างกันมีส่วนทำให้คนชราที่มีความทันสมัยหรือไม่ทันสมัยได้เหมือนกัน จึงเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า คนชราที่อยู่ในครอบครัวเดี่ยวทันสมัยกว่าคนชราที่อยู่ในครอบครัวขยาย

ความทันสมัยรวมของคนชราที่ศึกษากับความแตกต่างของสถานที่อยู่

เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับบุคคลที่อยู่ในสถานที่แตกต่างกัน คือ ในสถานสงเคราะห์และนอกสถานสงเคราะห์ ปรากฏว่า

ตารางที่ ๓๗

ความทันสมัยรวมของคนชราที่ศึกษากับความแตกต่างของสถานที่อยู่

ความทันสมัย	สถานที่อยู่		รวม
	อยู่ในสถานสงเคราะห์	อยู่นอกสถานสงเคราะห์	
ทันสมัย	% ๖๗.๐ N (๖๗)	๖๔.๐ (๑๔๐)	๖๘.๓ (๒๐๗)
ไม่ทันสมัย	% ๓๓.๐ N (๓๓)	๓๑.๐ (๖๓)	๓๑.๗ (๙๖)
รวม	% ๑๐๐.๐ N (๑๐๐)	๑๐๐.๐ (๒๐๓)	๑๐๐.๐ (๓๐๓)

chi-square .12 df. = 1 not significant

คนชราที่อยู่ในสถานสงเคราะห์และคนชราออกสถานสงเคราะห์มีจำนวนความทันสมัยเกือบเท่า ๆ กัน จากการเปรียบเทียบร้อยละ คนชราในสถานสงเคราะห์ทันสมัย ๖๗.๐ นอกสถานสงเคราะห์ทันสมัยร้อยละ ๖๔.๐ เมื่อนำมาเปรียบเทียบจริง ๆ แล้ว คนชราออกสถานสงเคราะห์ทันสมัยกว่าคนชราในสถานสงเคราะห์ ทั้งนี้เนื่องจากความเป็นอยู่ไม่มีส่วนทำให้คนชราที่มีความแตกต่างกันออกไป ความสัมพันธ์ของความทันสมัยกับสถานที่อยู่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพูดถึงความทันสมัยทั้ง ๔ ด้าน และ นำมารวมกันแล้ว พบว่าคนชราส่วนใหญ่เป็นคนทันสมัย แต่ระดับความแตกต่างเปลี่ยนไปตามตัวแปรที่นำมาเกี่ยวข้องด้วย แสดงว่าคนชราทั่วไปยังคงเป็นคนติดตามทันเหตุการณ์ปัจจุบัน ยังรู้จักนำความรู้เทคนิควิทยาการใหม่ ๆ มาปรับใช้กับชีวิตประจำวัน กรุงเทพฯ ไม่เพียงแต่เจริญทางด้านวัตถุอย่างเดียวย่างที่เห็นกัน จิตใจของบุคคลในวัยชราซึ่งอยู่ในสังคมนี้มานานก็ทันสมัยตามไปด้วย ด้วยเหตุนี้ความคิดที่ว่าคนชรามีความล้าหลังนั้น ไม่เป็นความจริง เมื่อมองในแง่ของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม คนชรายังมีการรับรู้และพฤติกรรมไปในทางทันสมัย

ไม่เป็นผู้ถ่วงความเจริญดังที่กล่าวกัน ประชากรในวัยชราจึงมีประโยชน์ต่อบุคคลกลุ่มอื่นในแง่ที่เป็น
บทเรียนให้แก่บุคคลรุ่นหลัง ได้ปรับปรุงความคิดและการปฏิบัติตนใหม่ เพื่อความก้าวหน้าของชีวิต.